

CERTAMEN MARIÀ
en honor a

Santa Maria, mare de l'Esperança

3 d'octubre de 2021

Pontificia i Reial Acadèmia Bibliogràfico-Mariana de Lleida

Pontifícia i Reial Acadèmia
Bibliogràfica - Mariana de Lleida

Certamen Marià
en honor a
Santa Maria,
mare de l'Esperança

Distribució i encàrrecs a
Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliogràfico - Mariana de Lleida
Carrer Acadèmia, 17
25002 Lleida
telèfons: 973-26 61 61 i 695 478 097

<http://www.lleidaparticipa.cat/academiamariana>

e-mail: academiabibliograficomariana@gmail.com

Títol: Certamen Marià en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança.

Edita: Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliogràfico - Mariana de Lleida
Carrer Acadèmia, 17; 25002 Lleida

Imatge de la portada: *Verge amb el Nen*. Giovanni Battista Salvi, el Sassoferrato, Palazzo Ducale, Urbino, Itàlia

Coordinador de l'edició: Juan Luis Salinas

Disseny de la portada: Blanca Roca i J. L. Salinas

Paginació i edició: J. L. Salinas

Fotografia: Imatges tretes de la retransmissió del certamen pel canal de Youtube del Bisbat de Lleida i captacions d'Internet

Impressió: Arts Gràfiques de la Diputació de Lleida

Primera edició: octubre del 2021

Dipòsit Legal: DL L 772-2021

*Aquesta publicació està protegida per la llei,
raó per la qual s'haurà de demanar permís per la seva reproducció i queden
reservats tots els drets.*

Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliogràfico - Mariana de Lleida

Certamen Marià
en honor a
Santa Maria,
mare de l'Esperança

La Junta de l'Acadèmia Mariana va prendre la decisió de
publicar el present recull dels poemes que conformen el
Certamen Marià,
celebrat el 3 d'octubre de 2021,
en honor a
Santa Maria, mare de l'Esperança,
el qual va estar organitzat per la
Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliogràfica Mariana de Lleida.
Lleida, octubre de 2021

El certamen es celebrà al Paranimf de la

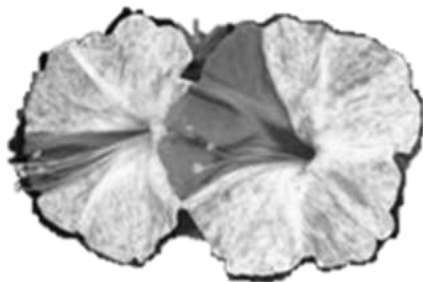
Casa de l'Església-ACADÈMIA MARIANA

• Índex

• Introducció	9
• Breu nota sobre l'Acadèmia Mariana	21
• Petite ressenya sobre la Mare de Déu de l'Acadèmia, la Verge Blanca	27
• Nota històrica ínfima sobre el quadre de la <i>Verge amb el Nen</i> , de Giovanni Battista Salvi, el Sassoferrato	33
• Ressenya sobre els certàmens marians	43
• Certamen Marià presencial i virtual, en honor a <i>Santa Maria, mare de l'Esperança</i>	55
- Salutació del Director de l'Acadèmia Mariana de Lleida, Dr. Joan Viñas Salas	57
- Paraules de la Mantenedora del Certamen, Dra. M ^a Teresa Areces Piñol	59
- Ofrena floral a Maria	71
- <i>Verge Blanca</i> Carles Alsedà Solans	73
- <i>A la Virgen María</i> Rosendo Gallego Menárguez	75
- <i>Del amor definitivo</i> (fragment de <i>Versos para decir: ¡Ave María!</i>) Francisco Jiménez Carretero	77
- <i>Anunciació a Maria</i> Jordi Pàmias i Grau	81

- <i>L'orfenet</i>	
Mn. Agustí Bernaus i Pinós	83
- <i>Inmaculada de los jóvenes,</i> <i>Madre de la Misericordia</i>	
Gna. Isabel Guerra Peñamaría	87
- <i>A la nostra venerada Mare</i> <i>de Déu del Castell</i>	
Josep Cauafapé Espert	89
- <i>A Santa Maria madre</i> <i>de los creyentes</i>	
Eumelia Sans Vaca	91
<i>Pregària a Maria, advocada</i> <i>defensora</i>	
Maria Terrades Compte	95
- <i>Amor de cada día</i>	
Lázaro Domínguez Gallego	99
- <i>Pairal</i>	
Lluís Coll Gilabert	103
- <i>Oració</i>	
...Blanca Aragonés Ricart	107
- <i>L'agraïment a Maria com a</i> <i>cloenda d'aquest certamen.</i>	
Mons. Salvador Giménez Valls	109
- <i>Ofrena musical a Maria</i>	
Eschola Cantorum de Lleida	117
- <i>Agraïment als participants</i>	121

● Introducció

Aquesta 154^{ena} edició del Certamen Marià es va celebrar el dia 3 d'octubre del 2021, el diumenge següent a la festivitat de la Verge Blanca de l'Acadèmia (el dia 2, dissabte). Exactament feia 569 dies des de que el Govern de l'Estat havia declarat *l'estat d'alarma* i es decretà un confinament que des del 14 de març del 2020 tancà tothom, tret dels treballs essencials, fins mitjans del mes de maig. Després ha seguit un temps ple d'onades, d'escalades i desescalades, de pics i de planures, de mesures sanitàries contra la COVID-19 i de decisions polítiques no massa compreses ni comprensibles, mentre els gabinets de crisi i els comitès de científics i experts anaven donant les seves opinions, comentaris i consells.

La població, un tant esfereïda, només tenia consol pensant en que, potser aviat, es trobaria una vacuna que ens ajudés a aturar la malaltia. Entre tant, als països d'Àfrica romanien sense poder fer res; en aquest continent, en el moment de fer el present certamen, només entre el tres i mig i el set per cent de la població estava vacunada (amb les dades dels països

que donen dades i segons qui informi d'elles). La pandèmia esdevenia global i abastava tot el món com el seu nom indica. En els mateixos moments, Europa era el continent amb més ciutadans vacunats (70%), seguit de Llatinoamèrica (64%), els EE.UU. i Canadà (59%); el conjunt d'Àsia tenia en aquells moments el 55% dels habitants amb almenys una dosis administrada.

Els països desenvolupats van gaudir-ne, tot i que amb moltes dificultats inicials i problemes d'abastiment. A Espanya no es va administrar la primera dosi de la vacuna fins el 27 de desembre del 2020; fins a finals d'agost de l'any següent no va arribar a estar vacunada el 70% de la població, va ser llavors quan va semblar que es va aturar la incidència de contagis i, sobre tot, la virulència de l'acció d'aquest coronavirus en les persones. Amb tot, encara es van produir més onades i no va ser fins a mitjans d'octubre que les restriccions i mesures sanitàries no es van relaxar prou com per poder pensar que a nivell del nostre país, s'estava superant; cosa, aquesta, de molt perill dons molta gent va reaccionar actuant com si no passés res mentre el risc de contagis encara estava present i actiu.

La població va sortir bastant afectada del confinament inicial. En aquells moments es va estendre que era un moment de canvi que havíem d'aprofitar per tal de modificar els nostres models de vida, deixar el consum descontrolat, el malbaratament dels recursos, àdhuc l'alimentació, millorar les relacions amb les altres persones, deixar els egos, abandonar la idea de que hom és l'únic que hi ha al món i el centre d'ell, passar a sentir l'encontre, la incorporació de l'altre i la cooperació com a elements de la vida quotidiana, revifar la solidaritat, atendre la misericòrdia que és la pràctica de l'amor i viure'l; sentir la veritat i la justícia com els paràmetres que han d'informar la vida i cercar la pau fomentant-la.

Va ser un moment en el que aquesta proposta semblava que portaria la societat a millorar el seu estatus i passar, renovant-se i convertint-se, a una vida més natural, incorporada al medi ambient i respectuosa de la natura,... a ser humana al superar les actituds i maneres a les que, de mica en mica, s'ha anat abocant, els efectes de les quals ha acabat per desnaturalitzar-la. Aquesta idea va acabar sent una il·lusió, molt parlada i ficada en boca de tothom, potser realment de tothom,... menys d'aquells que tenien la possibilitat de ficar les condicions i els mitjans que ajudessin a que fos una realitat i passés a produir el canvi tan anhelat, els quals, de seguida, es van apressar a restaurar el mateix que ja hi teníem.

D'altra banda, tot i els bons desitjos formulats per "tothom", la realitat va ser que, només anant desapareixent les mesures que impedièren sortir, anar a treballar, relacionar-se, anar a actes culturals o passejar, les condicions de funcionament de la nostra societat va tornar a reproduir l'estil que hi havia abans de declarar-se la pandèmia i ben poc va quedar d'aquell fenomen amb el que quedava patent que la necessitat de canviar la manera de viure era pregona i molt urgent,... tot, però, es va reproduir de idèntica manera a com estava i tot va continuar igual..

Malgrat tot, especialment l'anhel d'aquelles persones bones que assenyalaven la necessitat de canviar i la necessitat d'aquells que, per ser al final de la cua de l'atenció i la cura social, pateixen els efectes d'aquesta traumàtica realitat humana i precisaven del canvi amb urgència, es va desenvolupar una capacitat de dissimular tan enorme que les mancances i els patiments quedaren amagats i tothom feia com si no els patís, i tothom feia com si no veiés l'altre patint-los.

El cert, però, va ser que, principalment amb el confinament i immediatament després, que és quan es va ficar de

manifest, hi va haver molta afectació de la ciutadania, primer des del punt de vista sanitari (recordem el col·lapse dels hospitals, la quantitat de morts i persones afectades greument, l'aplaçament de l'atenció a les altres malalties, el sofriment de saber que el teu familiar s'estava morint sense poder estar amb ell,...), després del que va suposar el daltabaix que van patir les famílies, i en general les persones que es van quedar sense cap font d'ingressos perquè tot estava parat i l'economia s'havia aturat just quan es començava, segons deien, a sortir de la crisi del 2007; apareguren "les cues de la fam", la desnutrició, els desnonaments i la tragèdia que van suposar,... De manera més oculta i sense mostrar-se massa a la llum, aparegué l'afectació emocional amb la por, les obsessions, els trastorns del comportament, les dificultats per a relacionar-se, el dolor i el sofriment, els dols mal fets,... els problemes de caire psicològic abundaren i van quedar-s'hi de manera que després d'any i mig, encara es deixen notar afectacions en l'àmbit mental. Així mateix va haver problemes de caire social i relacional portant al rebuig, les culpabilitzacions, les dificultats en la convivència, que continuà molt afectada per les restriccions posteriors al confinament, el quedar-se a casa sense voler relacionar-se amb ningú per la por a contagiar-se,... en general, la major part de la població va notar que alguna cosa en un mateix no era igual que abans.

¹ Les flors que sortiran en aquest llibret sobre el Certamen Marià 2021 són d'ametller, campanetes d'hivern, dondiegos, i tulipes, doncs totes elles són considerades, a diferents indrets, flors que representen l'esperança; provenen de captures de l'oferta lliure d'internet.

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

...I es va veure, cadascú i van ser molts, que s'havia perdut la confiança en ells mateixos, en els altres, en la estructura social que havíem tingut fins llavors, en la capacitat d'esperar aconseguir alguna cosa, fins i tot el sortir de la pandèmia i superar la COVID-19; es va arribar, a nivell col·lectiu i privat de molts individus, a no sentir la certesa de tenir forces per a poder aconseguir allò que es volia realitzar en la pròpia vida i, també, de forma comunitària. Estava clar que s'havia perdut l'esperança. El fet de sentir-se així va dur a un estat d'ànim enfonsat en el que no es veia possible assolir allò que hom desitjava i ara esdevenia inassequible.

Tenir esperança significa tenir alguna cosa, acció o persona en la que esperar, o, també, l'acció mateixa d'anhelar aconseguir-ho. Tot això s'havia esfumat i desaparegut, com s'havien dissipat les certeses, la confiança, els convenciments, les seguretats,... les ramificacions de les quals afectaven les conviccions i, finalment, la fe. Potser no estava tot apaivagat i barrejat amb més càrrega del relativisme existent des de feia un temps, però sí que s'havia quedat congelat, com inexistent, podríem dir que l'esperança i tot el que implica, l'acompanya o li és causa originària, estava en estat de xoc pel sobtat de la situació i l'impacte emocional que suposà. Al mateix temps, les expectatives personals i socials s'havien esvaït, deixant-nos sense futur ni perspectiva, sense poder veure cap possibilitat de sortida.

En molts rostres, l'alegria que es podia mostrar estava emmascarada de tristor, de por, d'inseguretat, de pessimisme,... o ella mateixa era la màscara per ocultar, potser inconscientment, l'afflicció, la inquietud i la preocupació atemorida, la incertesa o la inestabilitat, àdhuc el derrotisme resignat,... de tota manera, aquella alegria estava mancada d'entusiasme, de goig, de confiança, d'il·lusió, d'optimisme, de serenor i certeses, perquè l'abatiment havia fet efecte i obert, en molt, una profunda crisi.

Es necessitava ressuscitar, si més no fer néixer, l'esperança. Hom, tots, la societat en general i cadascuna de les comunitats possibles, hem de fixar un bé al que voler accedir, una marca, un llinar cap a on anar, un bé personal com a projecte de vida o com a element organitzador i estabilitzador de la societat, o de qualsevol de nosaltres mateixos, l'aconseguint del qual esdevingui la nostra fita de manera que fos un autèntic motiu que ens esperoni a cercar-lo, a viure'l i a viure, tenint-lo com la raó de la nostra existència, de forma que ens desperti l'esperança i aquesta ens activi cap al futur, cap a l'existència. L'esperança és un valor que, al temps que ens dóna forces per fer el camí cap al futur i ens projecta vers ell, ens està arrelant en el més profund dels valors del nostre passat. És per això que és fonamental saber en què fiquem els nostres anhels i l'objecte de la nostra espera, què és el que ens mou a esperar assolir un bé, arribar a una fita, què ens porta a voler aconseguir un món millor.

És així com, tenint esperança, podem tenir futur i la constància que, darrera de tots els núvols, per negres que puguin ser, en mig de les més tenebroses situacions i el col·lapse que ens puguin provocar, els humans podrem tenir la certesa de que després d'aquest present hi podrem trobar una situació escampada en la que els núvols hagin desaparegut i nosaltres, mirant enrere, puguem entendre la negror que ens ofuscava i impedia la vida. Viure des de l'esperança sempre ens aclarirà la vista i ens permetrà esbrinar millor el camí que s'ha de seguir. S'ha d'observar que l'esperança no és un subterfugi per tal d'escapar d'un present ofegador i anul·lant, sinó que, i per això hem de ser autèntics cercant i fixant de manera conscient en què fiquem la il·lusió i la certesa de la nostra espera confiada, ha de ser fruit d'haver esbrinat el futur i contemplat les diferents possibilitats i destinacions a les que hom consideraria desitjable arribar-hi, discernint, reflexionant, decidint,... cap a quina d'elles

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

considero que és important per a la meua vida i l'existència coherent amb els valors i els criteris que m'orienten.

Tant a nivell personal com des de la societat, caminar vers una fita establerta en la que hem ficat la nostra esperança, el desig d'aconseguir-la perquè per a nosaltres és un bé que ens farà bé assolir-ho, és necessari una certa capacitat de renúncia pel que fa a les altres possibilitats que he refusat i deixat de banda, capacitat de domini de hom mateix, i de dedicació i constància per tal de no defallir i mantenir-me en l'objectiu fixat, capacitat de superació, de tenir confiança i d'esforçar-se per caminar sempre darrera la nostra aspiració.

Per poder assumir el dia a dia, i, a més, sobreviure-hi, ens cal afrontar la nostra realitat d'éssers inacabats i fràgils, de ser criatures que són lliures però que necessitem ser-ne conscients i fer-la valer aquesta llibertat, que som incomplets i necessitem, en la nostra vida quotidiana, el sentir-nos responsables dels altres i compartir amb ells els esforços que ens exigeixen les nostres fites; si les fites són comuns, si són compartides corresponsablement, caminar vers elles és menys feixuc i assolir-les és més factible. Per aquesta raó, com a resposta a l'estima que els tenim, també hem de transmetre la nostra esperança als que ens acompanyen en el viatge de la vida, perquè quan hom té alguna cosa que li és valuosa i aprecia, necessita compartir-la. Tenir esperança ens porta a estimar, a fer realitat l'amor, i possibilita la transformació del món en quelcom millor.

Però, esperança en què? Quin hauria de ser l'objecte de l'esperança per a la humanitat, encara que no ho sàpiga? Quin és el motiu d'esperança per a un cristià?

La nostra esperança és el Senyor, (i) confiem en sa paraula.
Així ho cantem en les celebracions eucarístiques, però hi ha

moltes afirmacions bíbliques que ho justifiquen, les quals ens ofereixen un complet ventall de matisos. Des d'anunciar-ho deixant tancada qualsevol altra argumentació ni donar peu a que aparegui cap dubte: *Aquell dia diran: Aquí teniu el vostre Déu! Havíem posat en ell l'esperança i ens ha alliberat. És el Senyor, en qui teníem posada l'esperança! Alegrem-nos i celebrem que ens hagi salvat* (Is 25, 9), a la formulació d'una pregària en la que es fila més prim i es demana Déu indicant quin és el centre d'aquesta esperança: *Que el teu amor, Senyor, no ens deixi mai; aquesta és l'esperança que posem en tu!* (Sl 33, 22).

Parlant de pregàries, hem de dir que també trobem que li parlen a Déu reconeixent la cura que ell té de nosaltres i reconeixent la seva magnitud front a la petitesa de tota la terra: *Déu, salvador nostre, tu ens respons amb prodigis de bondat; ets l'esperança de tota la terra i dels mars més llunyans.* (Sl 65, 6)

Hi ha moments en que l'home, en la seva petitesa existencial, però des de la seva grandesa de ser capaç de reconèixer-ho, eleva atordit la seva mirada a Déu i tot confiant-li les seves cuites, és capaç de reconèixer que Ell és qui el manté, qui és la seva esperança: *I ara, Senyor, quina esperança em queda? Jo confio en tu!* (Sl 39, 8); *Tu ets la meva esperança, Senyor; he confiat en tu des de petit.* (Sl 71, 5)

També hi ha moments d'intimitat en els que la persona s'obre i es lliura, parla des del seu interior, i, fins i tot, s'apropa l'altre per aconsellar-lo: *Tenia posada l'esperança en el Senyor, i ell, inclinant-se cap a mi, ha escoltat el meu clam.* (Sl 40, 2); o aquell altre moment de reflexió íntima, parlant-se a sí mateix: *Reposa només en Déu, ànima meua; d'ell em ve tota esperança.* (Sl 62, 6)

Sant Pau, parlant als efesis els diu: *...nosaltres que des del principi tenim posada en Crist la nostra esperança.* (Ef 1, 12). I en la primera carta a Timoteu es presenta per començar i li confessa, al

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

temps que li ho revela: *Pau, apòstol de Jesucrist per decisió de Déu, el nostre salvador, i de Jesucrist, que és la nostra esperança* (1 Tm 1, 1).

L'esperança en el Crist és, ni més ni menys que la senyal de la nostra identitat.

I nosaltres, davant l'astorament provocat per la pandèmia desfermada en el planeta,... perdem l'esperança i ens veiem a nosaltres mateixos perduts, enfonsats, anorreats i espantats, amagant la nostra situació i sense ser capaços de comentar-ho amb ningú. La hem perduda però dissimulem l'estat d'ànim que s'ha desenvolupat en nosaltres.

Quan era el moment de plantejar-nos el present certamen, ens vam trobar amb la impossibilitat de convocar-lo com era habitual fins l'arribada d'aquest coronavirus, donada la dificultat per donar a conèixer la

convocatòria, seleccionar una imatge o advocació de la Mare de Déu a qui dedicar-s'ho i anar a trobar la gent que l'acompanya,... Amb tot, però, vam veure clar que, encara que no fos com s'havia estat fent, calia fer un certamen (una trobada) per tal de lloar Maria, enaltir-la, pregar-li,... havia de ser un acte cultural destinat a alabar Maria, amb un caire de pregària d'intercessió, de lloança i d'agraïment. No calia fer-ne un certamen amb caràcter de concurs per tal de motivar els autors a presentar-se; seria un encontre per oferir a la Mare de Déu una corona de dotze estels, dotze poesies, que li coronessin tal com ens diu l'Apocalipsi. Senzill, íntim, emotiu, però amb la força i el vigor de les coses autèntiques que surten del més profund de l'ésser humà.

A quina advocació s'havia de dedicar? Davant la situació que s'estava vivint, la resposta va sorgir ràpida: a *Santa Maria, mare de l'Esperança*, perquè ella és la Mare del Crist, del Senyor i Ell és la nostra esperança.

Dintre de les restriccions sanitàries que s'havien d'observar per evitar els contagis, en el moment de celebrar el certamen, ja es podria haver fet amb el 100 % de l'aforament, però al tenir que deixar un metre i mig de distància entre un assistent i un altre, la capacitat del paranimf de l'Acadèmia Mariana va quedar reduïda a 50 assistents. Va ser llavors quan vam decidir emetre'l en directe pel canal de YouTube que té el Bisbat de Lleida. Va ser un encert perquè així com el certamen virtual de l'any passat, primer de la pandèmia, ha estat vist 533 vegades, ignorant el número de persones que això implica ja que cada connexió poden estar-la veient varis espectadors, però passant, només que hagués estat una persona per visualització, de més del doble de l'aforament total de la sala del paranimf, l'edició d'enguany va ser seguida en directe per 224 connexions, ignorant el número real de persones, a les que s'han d'afegir les 50 que van poder assistir presencialment. A dia 15.10.21, dotze dies després d'haver-lo realitzat, el número de visualitzacions ha estat de 455, el que representa que ha estat vist per molts més del doble dels que haurien pogut entrar presencialment en la celebració al paranimf. Aquesta edició emesa en directe, està enregistrada en l'enllaç següent:

<https://www.youtube.com/watch?v=lyqIxWYgeb4>

Les poesies que es declamaren en ell, totes elles escollides entre les que han estat guardonades els darrers anys, són les que es publiquen en aquesta petita obra per tal d'afavorir la seva lectura i meditació a qui estigui interessat.

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

Que Maria, mare de l'Esperança, pregui Déu per nosaltres i camini al nostre costat donant-nos l'amor que necessitem de l'autèntica Esperança, per tal que superem la crisi (sanitària, de convivència, social, emocional, mental i econòmica) a la que, com a societat ens hem vist abocats.

Juan Luis Salinas Sánchez²

² Juan Luis Salinas va estar el responsable de l'organització i coordinador d'aquesta edició virtual del Certamen junt amb la Mª Esmeralda Oliva Gaudens.

● **Breu nota sobre l'Acadèmia Mariana**

La Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliogràfica Mariana de Lleida va ser fundada el 12 d'Octubre de 1862 pel Rvnd. Josep Maria Escolà i Cugat, amb la col·laboració del senyor Josep Mensa i Font i el Dr. Lluís Roca i Florejachs. En l'actualitat és una de les institucions lleidatanes més antigues.

La finalitat de l'Acadèmia és la de promoure i impulsar la devoció a la Mare de Déu, sota l'advocació de l'Acadèmia, patrona de la ciutat de Lleida, tot honorant-la i fent conèixer les seves virtuts mitjançant la literatura i les belles arts, i fomentant la devoció vers ella. La seva seu és al carrer Acadèmia de Lleida.

L'Acadèmia Mariana posseeix el doble títol de pontifícia i de reial. El de pontifícia concedit pel Papa Pius XI el 15 de maig de 1923; el de reial pel rei Alfons XIII, el 26 de juny de 1923, essent continuats els favors rebuts per gaudir d'ambdós títols, tant per part de la Casa Reial, com per part de la Santa Seu.

El 5 de gener de 1946 el Papa Pius XII, mitjançant un breu especial, declarà la Verge Maria de la Immaculada Concepció, sota el títol de Verge Blanca de l'Acadèmia, celestial patrona de la ciutat de Lleida, en igualtat amb Sant Anastasi màrtir que n'és el patró, atorgant-li tots els honors i privilegis litúrgics que de dret corresponen als patrons principals dels pobles. L'Acadèmia Mariana i el seu oratori, seu de la patrona de Lleida, la Verge Blanca, és una de les institucions més estimades pels lleidatans. En l'actualitat es continua la trajectòria fundacional, tot i que adaptant-la als nous temps.

Al 1865, el còlera va portar la mort a Espanya. Com no havia manera possible d'aturar l'epidèmia, el fundador de l'Acadèmia va organitzar unes rogatives a la Mare de Déu demanant-li que lliurés Lleida de la malaltia i oferint-li un cor de plata donat i finançat amb els donatius dels fidels lleidatans. El cor resultà ser quelcom més que un objecte decoratiu, en el seu interior es reproduïen els noms dels que l'havien finançat, inclòs l'alcalde Fuster.

Una munió d'elements curiosos omplen de significat el cor, al qual el converteixen en el millor exemple de l'art sacre que lliga el fervor popular amb l'art. A l'anvers dibuixa una filigrana en relleu amb l'anagrama de Maria, al centre del qual apareix l'escut de Lleida esmaltat; per sobre, coronant l'anagrama, hi ha una corona que inclou cinc pedres precioses, les inicials de les quals componen el nom de Maria (**m**arina, **a**metista, **r**obí, **i**ris i **à**gata). El coll del cor per l'anvers, està coronat per flors de lis, element simbòlic identificador de Lleida, en ell es pot llegir *todo por y para María*, i en el seu contorn una inscripció en llatí que traduïda diu: *Maria, en la boca mel, a l'oïda melodia, al cor alegria i joia en el cor de Lleida*. El revers té molt valor donat que reuneix l'escut del fundador de l'Acadèmia Mariana, el del Vaticà i el d'Espanya (com a presagi i en clara al·lusió als títols de pontifícia i reial que tindria després), tots coronats per la corona imperial

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

donat que en aquella època Espanya s'estenia per Amèrica i Filipines. El coll d'aquest revers és la clau d'uns dels episodis de Lleida més desconeguts, ja que en ell es llegeix *Lérida libre del cólera por María en 1865*. En el contorn d'aquest revers es llegeix la inscripció *En mi corazón estais para convivir y para morir*.

Lleida va donar el cor a la Verge, però l'Acadèmia encara no tenia una imatge que li permetés poder-la venerar. Es va convocar un concurs nacional que va quedar desert, demanant als participants que retiressin les imatges. Va resultar que la presentada pel jove escultor barceloní Maximiliano Sala Sánchez, una esvelta talla de fusta blanca de til·ler, no va ser recollida amb el que els responsables de l'Acadèmia van pensar que era voluntat de la Verge que fos aquella imatge la que quedés com a "guanyadora" i presidís l'Acadèmia, ara des de l'altar major de l'oratori. La seva festa es celebra el 2 d'octubre.

Façana de l'Acadèmia Mariana de Lleida

Entorn a la Verge Blanca s'han escrit més de 25.000 poesies i més de mig miler de llibres. Des del 1862 fins als nostres dies, la Mare de Déu ha estat honorada amb els jocs florals anuals, els segons més antics del món, després dels de Barcelona, i els únics que estan dedicats a Maria.

Des de la fundació de l'Acadèmia s'han organitzat cada any, tret dels compresos entre 1936-40, uns jocs florals coneguts com *Certamen literari marià*. Per tal d'honorar la Verge des de les diferents advocacions, cada any s'invita la patrona d'un indret diferent, o una advocació distinta, per tal que el certamen sigui en el seu honor. D'entre les edicions més anomenades podem recordar les dedicades a la Mare de Déu del Pilar de Zaragoza (1863), Mare de Déu de Montserrat d'Olesa de Montserrat (1864), Mare de Déu d'Atocha de Madrid (1865), Mare de Déu de Covadonga de Cangas d'Onís (1866), Mare de Déu de la Mercè de Barcelona (1869), Mare de Déu de Begoña de Bilbao (1891), Mare de Déu de Lourdes (1908), Mare de Déu de la Capilla de Jaén (1930), Mare de Déu de Mig-Aran de Viella (1965), Mare de Déu de Caacupé de Paraguai (1966), Mare de Déu de Fàtima (Leiria, Portugal) (1968), Mare de Déu del Lluch de Mallorca (1971), Mare de Déu de l'Alba de Tàrrrega (1984), Mare de Déu d'Almatà de Balaguer (1985), Nta. Sra. de Torreciudad (1986), Verges Patrones de totes les Comunitats Autònomes d'Espanya (1988), totes les Verges Patrones de les quaranta-una comarques de Catalunya (1989), Mare de Déu de Czestochowa de Polònia (1990), les Mare de Déu del Kremlin (l'Anunciació i la Dormició), patrones de Moscou (1991), les Verges Patrones dels trenta-cinc estats sobirans d'Amèrica (1992), Sta. Maria de Gardeny de Lleida (1998), Verge de Loreto de Llardecans (1999), Mare de Déu de Carrassumada de Torres de Segre (2004), Mare de Déu de la Unitat, de Romania (2005), Sta. Maria de Ripoll (2006), l'advocació "Mater Salvatoris", patrona dels col·legis de la Companyia del Salvador (2009), Mare Déu del Castell, patrona de Cullera (València) (2010). En el 150 aniversari de la fundació de l'Acadèmia (any 2012) el Certamen es va dedicar a la Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de Lleida.

La celebració dels jocs florals és una antiga tradició catalana i de la Provença, que té el seu origen en l'Edat Mitjana i

que es van revifar amb la Renaixença. Durant els darrers anys han anat desapareixent, restant els de l'Acadèmia Mariana com els últims testimonis a Catalunya d'un fet històric i cultural, la qual cosa els dóna un especial valor. Des de la seva fundació, els principals organismes i les primeres autoritats de la ciutat han recolzat la celebració del certamen, assumint la dotació dels diferents premis i aportant el seu ajut de diferents maneres.

El fons artístic, bibliogràfic i documental que posseeix l'Acadèmia, està constituït, com a element principal, per l'oratori que és utilitzat pel culte, tot honorant la Mare de Déu. Així mateix gaudeix d'un petit fons d'art marià i de fotografies de les imatges de les Verges d'Espanya, el qual procedeix de l'antic museu de l'Acadèmia Mariana. Un altre grup d'elements el constitueix el fons bibliogràfic marià de l'Acadèmia; aquest és important i nombrós. Hi ha molts exemplars únics de valor internacional. Junt a aquest ens trobem un gran fons de documents manuscrits de valor marià, religiós i cívic importantíssim. Una tercera categoria d'entre els materials que guarneixen l'Acadèmia la formen les partitures musicals, així mateix de caire marià, constituint un amplí fons. Aquest fons prové de donacions a l'Acadèmia Mariana, les quals han estat incrementades amb les aportacions dels seus directors i les activitats culturals pròpies de l'entitat, en ell hi ha les obres guardonades en els diferents certàmens. L'Acadèmia està oberta a tots els estudiosos i investigadors, els quals tenen accés al material que necessitin amb permís de la direcció.

L'edifici que originàriament va ser la seu de l'Acadèmia ha estat remodelat i ampliat en la reconstrucció efectuada entre l'any 2003 i el 2006, passant a ser la *Casa de l'Església-Acadèmia Mariana*, on s'acullen diferents entitats de la pastoral de la diòcesi així com les instal·lacions pròpies de la Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliogràfico-Mariana de Lleida.

Acadèmia Mariana de Lleida

Claustre de l'Acadèmia Mariana (a dalt) i frontal del paraninf (a baix).

● **Petita ressenya sobre la Mare de Déu de l'Acadèmia, la Verge Blanca**

Potser estem parlant de l'advocació més recent, més jove, de Maria a les nostres terres i en concret a la nostra ciutat. El seu origen data de les primeries de la segona meitat del segle XIX, i en realitat va ser una advocació sorgida de la voluntat popular donat que, certament, el que es va encarregar i esculpir, i encara ara es venera, va ser, és, una imatge de la Immaculada Concepció.

La cosa va anar així com us explicarem. A l'any 1854, el 8 de desembre, el Papa Pius IX va proclamar el dogma de la Immaculada Concepció de Maria. A partir d'aquell moment tot el món catòlic va vibrar amb la constatació d'una creença que ja estava present i arrelada en infinitat de devocions i en els llocs més dispersos. Des del s. XIV existeixen referències a Espanya de confraries en honor a la Immaculada, la Pura,... essent la més antiga la de Girona que data de 1330. Molt més abans, en 675, el XI Concili de Toledo titula al rei visigot Wamba com *Defensor de la Puríssima Concepció de Maria*. Després s'obre una tradició de

devoció entre els reis hispans com Ferrant III el Sant, Jaume I el Conqueridor, l'Emperador Carles I, el seu fill Felip II,... fins arribar a Carles III que la va declarar patrona de tots els seus estats.

Dins d'aquest sentiment d'alegria pel dogma de la Immaculada, a Lleida neix la idea de fundar una institució acadèmica que es dediqui a aprofundir i estendre el coneixement de la Mare de Déu, al temps que se l'honora i lloa, i així neix, el 12 d'octubre de 1862, l'Acadèmia Mariana. La varen fundar Mn. Josep Maria Escolà i els senyors Josep Mensa i Lluís Roca. Coincidia també amb l'empenta i esplendor de la Renaixença catalana, amb el que la literatura, la pintura i les belles arts en general van ser el mitjà per escometre l'objectiu que estava, i segueix estant, recollit als estatuts de l'Acadèmia, el qual no és altre que honorar i enaltir Maria i promoure la devoció vers ella.

Tres anys després, al 1865, el còlera emmalaltia la gent arreu d'Espanya, portant-la a la mort. Com no havia manera possible d'aturar l'epidèmia, el fundador de l'Acadèmia va organitzar unes rogatives a la Mare de Déu demanant-li que lliurés Lleida de la temuda malaltia. Segons les cròniques del moment, Lleida gairebé no va estar afectada, al contrari del que va passar als pobles de tota la comarca. Tota la ciutat havia estat pregant i, per tal d'agrair-li la protecció a la Verge, l'Acadèmia va organitzar una celebració religiosa d'acció de gràcies el dia 4 de febrer de 1866. Dels diners que es van recollir per pagar les despeses de l'acte, van sobrar 600 reals i amb ells van pensar oferir a la Mare de Déu un cor d'argent, de mida natural, que presentava una munió de símbols i els noms dels fidels que van aportar donatius per sufragar-lo, inclòs Manuel Fuster i Arnaldo, alcalde de Lleida en aquells moments. S'havia de conservar a l'arxiu de l'Acadèmia.

La Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de Lleida.

El 24 de juny de 1866 es va fer una cerimònia per beneir el cor i en acabar, el bisbe Puigllat va expressar a la Junta la importància d'adquirir una imatge de la Verge que pogués tenir el cor d'argent al seu pit. Al mes de setembre del mateix any es convocava un concurs nacional per tal de proveir l'Acadèmia d'una imatge de la Immaculada que la presidís. Va resultar "elegida" (tot i que no guanyadora ja que el concurs es va declarar desert) la proposada pel jove escultor barceloní Maximiliano Sala Sánchez, una esvelta imatge tallada en fusta de til·ler que va esculpir durant l'any 1867. El 12 de novembre de 1871 va ser traslladada a l'oratori recent acabat. És un gran exemple de com l'art sacre lliga el fervor popular amb l'art. Aquella imatge, la seva corona, el cor i un ceptre van ser destruïts a l'enfrontament del 36-39.

Després d'aquell desastre fratricida, es va fer una còpia de la imatge que no va ser gaire afortunada en la semblança amb l'original, principalment per l'alçada, la qual es venera a la catedral de Lleida, a la capella de l'esquerra de la sagristia. Amb tot, l'11 de maig de 1944, el Padre Luján, Mn. José Luján García, en la festa del patró de la ciutat, Sant Anastasi, va fer una carta, publicada a *La Mañana* (diari local), en la que es preguntava per què Lleida no tenia patrona i va proposar que ho fos la Verge. En el certamen literari d'aquell any, el bisbe Joan Villar es va sumar a la proposta del Padre Luján i assenyala que Lleida havia de tenir la Mare de Déu per patrona i que l'advocació més adient era la Verge Blanca de l'Acadèmia.

Es va iniciar un moviment ciutadà en el que es demanava que la Verge Blanca fos la patrona i el bisbe va demanar a l'Acadèmia que s'encarregués de portar el procés cercant l'adhesió de les institucions religioses i civils de la ciutat, documentant-lo degudament. El 21 de novembre de 1944 ho van presentar a l'Ajuntament. Després de veure l'aclaparadora llista d'entitats i particulars que ho demanaven, la Paeria va presentar

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

un escrit al bisbe, el 25 de juliol de 1945, demanant-li que fes arribar la petició oficialment a la Santa Seu.

El 12 d'octubre de 1946, tot i que estava signat des del 5 de gener, va arribar el breu especial del Sant Pare Pius XII en el que declarava a la Verge Maria de la Immaculada Concepció, sota el títol de Mare de Déu de l'Acadèmia, celestial patrona de la ciutat de Lleida, en igualtat amb Sant Anastasi màrtir, que és el patró, conferint-li tots els honors i privilegis litúrgics que de fet correspon als patrons principals dels pobles.

La Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de Lleida, al seu Oratori de l'Acadèmia Mariana de Lleida, amb el cor de plata que li oferiren els ciutadans de Lleida.

No va ser fins un any després, el 14 d'octubre del 1947, que el bisbe Aurelio del Pino, el successor del bisbe Villar, no va respondre a

Roma i convocà tots els fidels de Lleida a celebrar la festa de la patrona el dia 17 d'octubre. A partir d'aquell any a Roma van fixar que fos celebrada el 2 d'octubre de cada any.

Durant aquest any es va fer una altra imatge que es va ajustar a les fotografies que hi havia de la primera, la qual és la que ens presideix des de l'altar de l'oratori de l'Acadèmia Mariana. També es va refer el cor (1950) sufragat una altra vegada per subscripció popular.

Com a curiositat podem dir que entre el munt de símbols que hi ha, a l'anvers del cor es pot llegir *todo por y para María*, i en

el seu contorn una inscripció en llatí que traduït diu *Maria, en la boca mel, a l'oïda melodia, al cor alegria i joia en el cor de Lleida*. En el coll del cor es llegeix: *Lérida libre del cólera por María en 1865*, i per l'altra cara *En mi corazón estais para convivir y para morir*.

Des del 15 de maig de 1923 l'Acadèmia Mariana posseeix el títol de pontifícia, concedit pel papa Pius XI, i des del 26 de juny del mateix any el de reial concedit pel rei Alfons XIII.

Entre el plec d'activitats que es desenvolupen, com ara el Simpòsium Marià que es celebra cada dos anys, destaca el Certamen Marià que, tret dels anys 1936-40, s'ha celebrat ininterrompudament cada any, en ell s'honora la Mare de Déu convidant una advocació diferent en cada edició del certamen, la qual es venerada en algun altre indret.

Vulguem portar sempre la Mare de Déu dins el nostre cor i fiquem-lo al seu abast per tal que ella ens acompanyi en el camí vers el Crist.

Blanca Roca
i Juan Luis Salinas

La Verge Blanca al seu
cambril de l'Oratori de
l'Acadèmia Mariana.

● **Nota històrica ínfima sobre el quadre de *la Verge amb el Nen*, de Giovanni Battista Salvi, el Sassoferrato**

Enguany, segon any afectat per la pandèmia provocada per la COVID-19, tot i que amb menys restriccions i mesures de seguretat més suaus, es va considerar adient dedicar el certamen a *Santa Maria, mare de l'Esperança*, tot comptant amb la necessitat de tenir el Crist amb nosaltres, l'Esperança del món que ens és donada per Maria, *la mare*, i la urgència de que cadascú, i la societat en el seu conjunt, ens omplim de l'esperança que ens cal per tal de poder esperar assolir, i veure aconseguides, les fites que ens duren a tenir un món millor, les realitats que ens faran anar apropant-nos a viure el seu Regne ja aquí a la terra.

Aquesta advocació, *Santa Maria, mare de l'Esperança*, no té una representació explícita tret de considerar que, la Mare del Crist, que ens l'ofereix, essent Ell l'Esperança del món, perfectament pot estar representada amb una figura de la Mare de Déu amb el Nen als braços. És així com es va considerar adoptar per a aquesta edició del certamen el quadre de *la Verge amb el Nen*, de Giovanni Battista Salvi, el Sassoferrato.

Observem a les diferents obres com es repeteixen els temes, fins i tot el motiu, les perspectives, el dibuix, i, si es pogués veure en colors, també les tonalitats..

Vet aquí, però³, que hi ha molts quadres similars sortits de les mans del Sassoferrato, doncs ell, després d'haver aconseguit l'èxit entre les classes benestants de Roma per la seva pintura decorativa i agradable, que alhora resultava ser apropiada per a la devoció, fonamentalment des de les iconografies de la Mare de Déu, Crist i alguns sants a les que es va cenyir (només excepcionalment va pintar algun retrat), va obrir un taller en el que ell mateix i els seus deixebles es dedicaven

Retrat de Monsignor
Ottaviano Prati.

a repetir fidelment els esquemes del mestre. Això va ser així fins a l'extrem d'haver produït versions pràcticament idèntiques de molts dels seus quadres, tot i que, amb les mateixes característiques i repetint la temàtica, hi va realitzar algunes pintures amb models diferents.

A l'Edat Moderna, (s. XVI - XVIII) va tenir molt èxit la producció de còpies, arribant a un cert grau d'estandardització d'aquelles obres que havien aconseguit sobresortir considerablement de les altres. Si va tenir èxit aquest fenomen va ser per l'abundant demanda que hi havia entre aquells que desitjaven tenir una obra afamada d'un pinzell de renom. Com és natural, les còpies de més qualitat es vinculaven amb els grans artistes, tot i que la majoria eren obres de seguidors o còpies dels originals famosos, i, generalment, resultaven ser còpies simplificades. Especialment eren més demandades les obres de

³ Algunes dades d'aquest capítol han estat tretes de les pàgines web:
<https://www.museodelprado.es/coleccion/obra-de-arte/la-virgen-con-el-nio-dormido/ad3169d1-b008-4a5a-8926-1b8e16d56e99>
https://es.wikipedia.org/wiki/Giovanni_Battista_Salvi_da_Sassoferrato
<https://www.colegiatadeosuna.es/virgen-con-el-nino-giovanni-battista-salvi-il-sassoferrato-copia/>

petit i mitjà format, molt apropiades per a llocs de culte privat pel seu caràcter pietós vinculat a alguna devoció.

Era molt freqüent dedicar-se a reproduir varies vegades o anar afegint variants a les successives còpies de la Madona amb el Nen. Hem de pensar que algunes eren utilitzades com a element espiritual a les habitacions dels nens, els dormitoris,... Que Salvi es dediqués a quadres per a la devoció i a la còpia i reproducció dels mateixos, no s'ha d'interpretar com un arcaisme sinó, més aviat, com l'acomodació al gust bolonyès. La seva producció artística s'ha considerat una sofisticada variant dels gustos classicistes que sempre van estar presents en la pintura del seicento romana, sintetitzant els dos corrents pictòrics del barroc que llavors prevalien: el classicisme bolonyès i el tenebrisme.

Un dels artistes italians més copiats va ser Giovanni Battista Salvi (Sassoferrato, Ancona, Las Marcas, 1609 - Roma, 1685). Conegut amb el sobrenom del *Sassoferrato* en referència al seu lloc de naixement.

Giovanni Battista Salvi, el Sassoferrato; autorretrat

Amb molta probabilitat començà la seva formació al costat del seu pare, pintor a la localitat de Sassoferrato, la seva terra natal a la regió de Le Marche (Les Marques), el qual li deuria iniciar en els fonaments bàsics de l'art i la pintura. Encara jove, marxà a Roma i entrà al taller de Domenichino (un dels més grans mestres del classicisme barroc) on desenvoluparia la major part de la seva carrera. Aviat va obtenir èxits, que el van sobreviure després de la seva mort, amb la

Verge amb el Nen adormit. Giovanni Battista Salvi, el Sassoferrato;
Palazzo Ducale, Urbino, Itàlia

pintura de quadres dedicats a la devoció, fonamentalment de la Madonna (la Verge Maria), a partir del que va aprendre dels mestres dels segles XV i XVI, principalment de Perugino, Rafael o Durero. La seva producció es va centrar en quadres de petit i mitjà format adreçada a una petita clientela de personatges de la Cúria Romana i d'ordes religioses, així com d'aristòcrates, dignataris i alguns benestants de la societat romana d'aquell moment.

Adequant-se a la sensibilitat de la Contrarreforma sorgida del recent Concili de Trento, pel que fa a les imatges sagrades, es va centrar en una versió molt senzilla de la Madona renaixentista a la que va donar un aire de modernitat a l'incloure-li la llum dirigida, plasmada sobre els fons foscos, creant així la rellevància dels volums. Per una altra banda deixa notar la influència del seu mestre Domenichino i d'altres, amb la idealització de les figures, l'ordenació de les seves composicions i l'ús dels colors a partir d'una gama cromàtica sorgida dels efectes agradables de les coloracions.

Va ser un dels pintors italians més copiats, com ho demostra l'haver de crear un taller de reproducció de còpies, arribant a l'extrem que la quantitat de còpies dels seus quadres, les rèpliques o les versions diferents, tant les pròpies del seu taller com les dels copistes, ens parlen del seu èxit, alhora que dificulten el poder-les catalogar.

És Maria, mare de l'Esperança del món, que és el Crist⁴.

Aquell *sí* de Maria a la invitació de l'àngel va ser el primer pas d'una llarga llista d'obediències que van acompanyar el seu itinerari de Mare.

Ni tan sols ella coneixia el destí de resurrecció que el seu fill estava obrint en aquell instant per a tots nosaltres, la humanitat.

⁴ Els textos que segueixen acompanyant les fotografies finals d'aquest capítol, estan trets de la pàgina web de la parròquia de Santa Maria de la Esperanza de Doniantzu, Navarra: <https://www.parroquiadoniantzu.es/uncategorized/maria-madre-de-la-esperanza/>

Ella estava allí per fidelitat al pla de Déu, també, però, com a conseqüència del seu instint de mare que sofreix, simplement sofreix!, cada vegada que un fill creua per l'agonia d'una passió.

Maria *estava* en la foscor més densa. Estava, no se n'havia anat.

Ara Maria també està aquí, fidelment present, cada vegada que s'ha de tenir una llàntia encesa en un lloc de boirina i tenebrors.

Santa Maria, mare de l'Esperança, estava el primer dia de l'Església, ella, la Mare, al mig d'aquella comunitat de deixebles tan fràgils i aporugats.

Avui segueix estan, amb nosaltres, porucs i afeblits, trencadissos i indolents,... sostenint-nos mentre donem les primeres passes, dient-nos directament al cor: *Aixecat, mira endavant; mira l'horitzó*, perquè ella és *Mare de l'Esperança*.

És per això que tots nosaltres l'estimem com a Mare. No som orfes, tenim una Mare al cel, és la Mare de Déu. Ella ens ensenya la virtut de l'esperança, saber esperar confiadament, inclús quan sembla que res no té sentit. Ella sempre confia en el misteri de Déu, inclús quan Ell aparenta no ser-hi per culpa del mal del món.

● Ressenya sobre els certàmens marians

La finalitat de l'Acadèmia és la d'honorar la Mare de Déu i aprofundir i estendre el coneixement de les seves virtuts mitjançant la literatura i les belles arts, tot fomentant la devoció vers ella. Per aconseguir aquesta finalitat, des de la fundació de l'Acadèmia a l'any 1862, s'han organitzat cada any, tret dels compresos entre 1936-40, ambdós inclosos, entre d'altres activitats, uns jocs florals (els segons apareguts a Catalunya després dels de Barcelona, i els únics dedicats a la Mare de Déu) coneguts com *Certamen literari marià*. Amb ocasió de la festa de la Verge Blanca de l'Acadèmia, patrona de Lleida, i, per tal d'honorar la Verge des de les diferents advocacions, cada any es dedica el certamen a una d'elles o a la imatge patrona d'un indret diferent, per tal que l'acte sigui en el seu honor. Per l'edició d'enguany, considerant la situació que es viu per la pandèmia de la COVID-19 per segon any, s'ha dedicat a *Santa Maria, mare de l'Esperança*.

Presidència del Certamen Marià de l'any 2019, celebrat al Paraninf de l'Acadèmia Mariana. D'esquerra a dreta: Joan Viñas Salas, Joan Sangrà Farré, Francesc J. Cerdà Esteve, Mons. Salvador Giménez Valls, Mn. Josep Maria Vilaseca i Ribalta, Rosa Maria Perelló Escoda, i Maria Lorena Jurado Tarragona. A la dreta, ocupant el seu lloc de mantenidora, Mari Pau Huguet Subias.

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

La celebració dels jocs florals és una antiga tradició catalana i de la Provença, que té el seu origen en l'Edat Mitjana i que es van revifar amb la Renaixença. Durant els darrers anys han anat desapareixent, restant els de l'Acadèmia Mariana com els últims testimonis d'un fet històric i cultural, la qual cosa li dóna un especial valor. Des de la seva fundació, els principals organismes i les primeres autoritats de la ciutat, així com d'altres entitats, han recolzat la celebració del certamen, assumint la dotació dels diferents premis i aportant el seu ajut de diferents maneres.

Al llarg del temps s'han introduït diferents modificacions segons els moments, les necessitats i les possibilitats. En la seva organització inicial, per exemple, hi va haver seccions de música, pintura,... En l'actualitat s'ofereixen les seccions literàries en poesia (dins la qual es troba la Flor natural), d'aprofundiment i investigació mariològica, l'audiovisual i l'escolar. El jurat acostuma a estar format per personalitats del món literari, teològic, periodístic, acadèmic i cultural, la composició del qual es fa pública en el mateix acte d'entrega de premis.

El certamen s'inicia amb l'aportació del mantenidor que desenvolupa un tema marià en el que fa referència a l'advocació a la que es dedica l'edició d'aquest any, vinculant-la a les circumstàncies que concorren en el moment actual, tant a nivell social, religiós o de l'espiritualitat de les persones. Segueix l'entrega de premis, la salutació de les autoritats i, tot seguit, es gaudeix d'una vetllada literària i musical en la que es reciten o llegeixen les obres premiades, o un extracte significatiu si la seva extensió supera el temps senyalat; finalitzant amb un concert instrumental o de cant coral.

El primer certamen va estar dedicat a la Verge del Pilar (realitzat al 1863) amb motiu de la celebració del primer

aniversari de l'Acadèmia que va ser fundada el dia de la Verge del Pilar.

Després van venir els dedicats a...

- la Mare de Déu de Montserrat, d'Olesa (1864)
- la Mare de Déu d'Atocha, de Madrid (1865)
- la Mare de Déu de Covadonga, de C. de Onís, (1866)
- la Verge de de la Antigua, de Sevilla (1867)
- la Mare de Déu dels Desemparats, de València (1868)
- la Mare de Déu de la Mercè, de Barcelona (1869)
- la Mare de Déu del Blau, de Lleida (1870)
- la Mare de Déu de l'Acadèmia, de Lleida (1871)
- la Verge de Guadalupe, de Càceres (1872)

Pel que fa al dedicat a la Mare de Déu de Montserrat (1864), s'ha de dir que va ser el segon com a conseqüència de la devoció que hi havia a la Moreneta a Lleida, centrada fonamentalment a l'Acadèmia, ja abans de ser proclamada patrona de Catalunya, institució des d'on es va promoure la fundació de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat de Lleida.

El dedicat a la Verge Blanca de l'Acadèmia (1871), va ser amb motiu del trasllat i l'entronització a l'oratori de l'Acadèmia, recent acabat llavors (12.11.1871), de la imatge esculpida al 1867. Al llarg de les 154 edicions, aquets Jocs Florals dedicats a Maria s'han convocat en honor a la Mare de Déu de l'Acadèmia en vuit ocasions per diferents motius, a més dels convocats l'any 1871, es van fer també al

- 1912 pel 50è aniversari de la fundació de l'Acadèmia,
- 1962 pel centenari de la fundació,
- 1983 a conseqüència de la riuada,
- 1987 pels 125 anys de la fundació de l'Acadèmia,
- 1996 pel cinquantenari de la proclamació de la Verge Blanca com a patrona de Lleida.

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

2008 com a patrona del Col·legi Episcopal, en el seu 50è aniversari de la fundació del col·legi
2012 pel 150è aniversari de la fundació de l'Acadèmia.

Panoràmica del Paranimf durant la realització del certamen del 2019

També hi ha hagut certàmens dedicats a honorar imatges o advocacions de parròquies o col·legis de Lleida com al
1997: a la Mare de Déu del Carme, de Lleida,
1998: a Santa Maria de Gardeny, de Lleida,
2000: a la Verge Nena, patrona del col·legi Lestonnac
"L'Ensenyança",
2002: a la Mare de Déu del Pilar, de Lleida,
2008: a la Mare de Déu de l'Acadèmia, patrona del Col.
Episcopal,
2009: a l'advocació "Mater Salvatoris", patrona dels col.
de la Companyia del Salvador

O advocacions de les nostres contrades o comarques veïnes com al

- 1999: en honor a la Mare de Déu de Loreto, de Llardecans,
- 2001: a la Mare de Déu del Remei, de Flix,
- 2003: a la Mare de Déu de Montserrat, de l'ermita de Castellldans,
- 2004: a la Mare de Déu de Carrassumada, de Torres de Segre,
- 2006: a Santa Maria de Ripoll, del Monestir de Ripoll (Girona),
- 2007: a la Mare de Déu dels Socors, patrona d'Agramunt,
- 2011: a la Mare de Déu del Claustre, patrona de Guissona,
- 2013: a la Mare de Déu del Castell, patrona de Tragó de Noguera,
- 2014: a la Mare de Déu de les Sogues, patrona de Bellví i la Plana d'Urgell,
- 2015: a la Mare de Déu de la Jonquera, patrona de la Pobra de Cérvoles,
- 2017: a la Mare de Déu de Fàtima del Santuari Diocesà de Tàrrega
- 2019: a la Mare de Déu de la Cabeza, patrona de Vila-sana (Pla d'Urgell).

Donada l'avinentesa de la creació del mapa autonòmic de l'Estat i el reconeixement de les comarques a Catalunya com a entitat administrativa, es van dedicar dos certàmens:

- 1988: Certamen en honor a les Marededéus patrones de les comunitats autònomes d'Espanya.
- 1989: Certamen en honor a les Marededéus patrones de les 41 comarques de Catalunya.

El certamen de l'any 2016 es va dedicar a una advocació especial, en ell s'honorà la *Immaculada Jove*, patrona de la Pastoral

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

de Joves d'Espanya. No es tractava d'una escultura sinó d'un quadre pintat digitalment, el qual va pelegrinant per les diòcesis d'Espanya per tal de ser-hi en vetlles de pregària, processons, recessos,... L'autora del quadre és la Gna. Isabel Guerra Peñamaría, del monestir cistercenc Santa Lucía de Zaragoza.

A més d'haver estat dedicat a honorar patrones de tota Espanya, el certamen **ha estat internacional** en set ocasions; van ser els dedicats a:

- la Mare de Déu de Lourdes, del Santuari de Lourdes (França) al 1908.
- la Mare de Déu de Fàtima, de Leiria al 1968
- la Mare de Déu de Meritxell, d'Andorra la Vella al 1970.
- la Mare de Déu de Czestochowa, de Polònia al 1990.
- les MdD del Kremlin: l'Anunciació i la Dormició al 1991
- les Verges Patrones dels 35 Estats Sobirans d'Amèrica i a les 81 Marededéus de Montserrat venerades al continent americà i a la resta del món, al 1992.
- la Mare de Déu de la Unitat, de Romania al 2005

Al 2018 es va dedicar a honorar la Mare de Déu de la Mercè amb motiu dels vuit-cents anys de la fundació de l'Orde de la Mercè. En aquella ocasió la Flor Natural va viatjar a Úbeda Jaén, ja que el guardonat va ser Ramón Molina Navarrete amb l'obra *Madre de Cristo, Madre de Dios*.

Com a dada curiosa es pot ressenyar que al 2017 la Flor Natural va volar cap a Florida, Estats Units, al ser el guardonat William Tejeda Enríquez, de Homestead (Florida), amb l'obra *Maria, madre peregrina*.

En 117 ocasions s'ha dedicat a imatges de la resta d'Espanya. La darrera vegada que la Flor Natural va ser atorgada a un poeta lleidatà va ser al certamen de l'any 2012.

Des de l'edició del 2015 el certamen ha estat literari i audiovisual. Abans també havia estat de pintura, escultura, música,... Des del 2013 es convoca una secció escolar amb tres categories (Educació Primària, E.S.O. i d'estudis postobligatoris).

El de l'any 2019 va estar dedicat a la Mare de Déu de la Cabeza, patrona de Vila-sana (Pla d'Urgell). A l'any 1934 també havia estat dedicat a aquesta advocació, essent honorada, llavors, la imatge que es venera al seu santuari d'Andújar (Jaén), havent-se d'ajornar dues setmanes la seva celebració per coincidir la data prevista amb els *fets d'octubre*.

Diploma reconeixent el títol honorífic de Mestre en Gai Saber a Manuel Ferrín Benavides, l'any 2014.

Als poetes guardonats se'ls acostuma a donar un diploma acreditatiu del guardó. Quan un poeta aconsegueix per cinquena vegada la Flor Natural, el màxim reconeixement d'uns Jocs Florals, l'Acadèmia, com a organitzadora dels certàmens, li atorga el títol honorífic de Mestre en Gai Saber, de la mateixa manera que es feia durant la Renaixença. Gai és un mot occità

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

que significa alegre, alegria, de manera que Mestre en Gai Saber seria equivalent a dir *Mestre en el coneixement de l'alegria*, saber que es suposava tenien els bons poetes.

Moment en el que es concedeix el reconeixement de Mestre en Gai Saber a Manuel Ferrín Benavides (que ensenya el diploma acreditatiu) en el Certamen de l'any 2014. A la presidència hi ha, d'esquerra a dreta, Joaquín Salvia Moix (Patronat M. de Déu de les Sogues), Mª Antonia Pubill Carro (Diput. Prov.), Àngel Ros (Alcalde de Lleida), Mons Joan Piris (Bisbe de Lleida), Mons Joan Enric Vives (Bisbe d'Urgell), Joan Viñas (Director de l'Acadèmia Mariana).

A l'any 2020, degut al confinament i les mesures sanitàries establertes per aturar l'expansió del coronavirus causant de la pandèmia COVID-19, l'Acadèmia Mariana va haver de suspendre, just en el moment de la convocatòria, el certamen que estava preparant. En arribar el mes de setembre, donat que ni tan sols era possible reunir-se més de deu persones, va decidir fer un certamen, dedicant-lo a *Maria de Natzaret, salut dels malalts*, en el que es recitessin poesies honorant la Mare de Déu, sense cap tipus de guardons ni parlaments, enregistrant-lo en un vídeo que es va estrenar el dia 2 d'octubre, festivitat de la Verge Blanca de l'Acadèmia. El vídeo d'aquest certamen es

“penjà” al canal de YouTube del Bisbat de Lleida, i es pot gaudir d’ell, fins i tot fer-ne pregària, a l’enllaç:

https://www.youtube.com/watch?v=wtX_z1IUres

Diferents moments de l’enregistrament del vídeo que s’estrenà el dia de la Verge Blanca, patrona de Lleida, en el qual es declamaren les poesies guardonades amb la flor natural durant els darrers anys, i d’altres, essent aquest el certamen de l’any 2020. Apareixen Jacint Cabau, mantenidor, Salvador Escudé, Conchi Santiago en l’ofrena floral a la MdD, Dolors Piñol, Joan Llobera, acompanyant al violí, Mª Carmen de Andrés, Mª Cruz Nevot i Albert Font-Tarrés.

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

Com sigui que a l'any 2021 continuava la situació de pandèmia i les autoritats sanitàries havien de seguir establint mesures restrictives per intentar aturar els contagis, l'Acadèmia va considerar que encara no es podia fer una convocatòria com les habituals, i decidí organitzar un certamen (una trobada) en torn a Maria, destinat a lloar-la, amb un caire de pregària d'intercessió, de lloança i d'agraïment. No suposà, per tant, cap tipus de concurs ni competència entre els autors, les poesies dels quals formin l'esmentada ofrena literària. Aquestes poesies van ser dotze en representació dels dotze estels que coronen Maria (Apocalipsi). Aquest certamen s'ha dedicat a *Santa Maria, mare de l'Esperança*. L'acte va ser emès en directe pel canal de YouTube del Bisbat a fi i efecte que tothom que estès interessat pogués participar-hi virtualment, més enllà de l'aforament limitat que hi havia i que deixava reduït el del Paranimf a cinquanta localitats; aquestes localitats van permetre la participació de la cinquantena de persones. Al mateix temps que s'emetia va quedar enregistrat, disponible en l'enllaç:

<https://www.youtube.com/watch?v=lyqIxWYgeb4>

Un moment del certamen de l'any 2021, ara ja amb una presencialitat del 100%, però un aforament de 50 persones. En la retransmissió en directe va haver 224 connexions. Està recitant Jordi Vivas. En la taula només hi ha el Director de l'Acadèmia Mariana i el Bisbe de la Diòcesi; al fons la mantenidora del certamen.

Així doncs, l'acte comptà, doncs, només amb la salutació del Director de l'Acadèmia, les paraules de la mantenidora, la lectura de les dotze poesies seleccionades (les dotze estrelles que formen la corona de Maria), les paraules del Sr. Bisbe de Lleida i l'ofrena musical oferta per la Scola Cantorum de Lleida com a vetllada i cloenda de l'acte.

Segons les possibilitats, de cada certamen s'acostuma a publicar un llibre que recull les paraules del mantenidor, les obres guardonades, les salutacions de les autoritats, i d'altres detalls que esdevenen durant el certamen.

Juan Luis Salinas

Presidència del Certamen Marià de l'any 2019.

- **Certamen Marià presencial i virtual, en honor a**

Santa Maria, mare de l'Esperança,

amb motiu de la festa de la

Verge Blanca de l'Acadèmia

celebrat el dia 3 d'octubre de 2021 i emès en directe pel canal de YouTube del Bisbat de Lleida on ha quedat enregistrat per tal que més persones en puguin gaudir i fer-ne pregària.

Fou ideada aquesta manera d'oferir a la Verge un element poètic per honorar-la, al temps que tothom podia gaudir-ne i fer-ne pregària, davant la impossibilitat de celebrar un certamen literari amb l'aforament habitual del Paraninf de l'Acadèmia Mariana

- **Salutació del Director de l'Acadèmia Mariana de Lleida, Dr. Joan Viñas Salas**

Un any més celebrem el certamen Marià, marcat també aquest any per la pandèmia que no s'acaba i ens limita els moviments i trobades, ocasionant molt de patiment a les persones. Les seqüeles del COVID-19 preveuen un alt percentatge de trastorns mentals. Hi ha una crisi del sentit de la vida i pèrdua d'esperança.

És per això que aquest any la Verge convidada escollida que presideix el certamen és la **Mare de Déu de l'Esperança**. Maria ens dóna exemple de viure oberts a les necessitats dels demés, oberts a Déu, escoltar-lo i voler fer la seva voluntat, seguir el seu Fill Jesús, Fill de Déu, que és el veritable camí vers la Vida plena; exemples de viure esperançats.

Ressaltem aquest any el missatge d'esperança per confiar en Déu Amor i el que ens mostra el seu Fill Jesús. Déu vol el nostre bé, no el mal, perquè ens estima.

Per tant, si patim mals moments, malalties, fracassos,... si no comprenem el que passa a la societat, al món, que dóna passes en darrera, si la pandèmia ens fa mal i poden venir-ne d'altres, creant inseguretats,... ens cal mirar Maria, estimant-la com a mare nostra que també és, seguir el seu exemple, i confiar en l'Amor de Déu com ella va confiar.

Sabem que l'esperança d'un món millor, de millors temps, de que els mals passaran, de que la mort és un guany, ja que anem a estar a la presència de Déu Amor tot el temps sense interferències. Aquesta fe i confiança ens dóna pau, ens treu les pors, les angoixes i les inseguretats, ens permet viure una vida amb sentit, impulsant-nos a servir als demés, especialment als més necessitats; una vida feliç, malgrat els sofriments que ens puguin venir.

Mare de Déu de l'Esperança, ens posem sota la teva protecció sabent que no ens abandonaràs i intercediràs davant el teu Fill que ens ajudarà.

Desitjo que aquest certamen especial sigui del vostre grat.

● Paraules de la Mantenedora del Certamen

La família i la formació religiosa

Dra. Maria Teresa Areces Piñol⁵

Benvolguts i benvolgudes autoritats, senyores i senyors.

⁵ **La Dra. Maria Teresa Areces Piñol** (Lleida, 1956) és Doctora en Dret i Catedràtica de Dret Eclesiàstic de l'Estat a la Universitat de Lleida. Va obtenir el premi extraordinari de doctorat (1988).

Cal destacar que a la seva vida professional, entre d'altres càrrecs, ha estat Degana de la Facultat de Dret i Economia de la Universitat de Lleida (1989-2001), Síndica de Greuges de l'Ajuntament de Lleida (1995-2006) i Secretària General de la Universitat de Lleida (2011-2019). Així mateix ha sigut membre del Consell Assessor per a la diversitat religiosa de la Generalitat de Catalunya (2011-2017).

La seva recerca acadèmica s'ha centrat fonamentalment en el Dret matrimonial i en el Dret Eclesiàstic, publicant varies monografies i més d'un centenar d'articles científics en diferents revistes de la seva especialitat. Entre els temes que ha estudiat cal assenyalar la nul·litat matrimonial canònica; les unions de fet; el principi de laïcitat a Espanya i França; la igualtat de la dona musulmana en relació a l'ús del vel islàmic; l'objecció de consciència; la llibertat de consciència en la presa de decisions en la salut i la mort;... Forma part del consell assessor i científic de varies publicacions especialitzades en l'àmbit jurídic. Ha impartit nombroses conferències i cursos de doctorat en diferents universitats espanyoles, franceses i xilenes.

En primer lloc, vull començar agraint als organitzadors del certamen que hagin pensat en mi com a mantenidora, del certament d'aquest any, dedicat a *Santa Maria Mare de l'Esperança*, és per a mi un plaer i un honor.

Durant el meu parlament voldria compartir amb tots vostès algunes reflexions en veu alta.

La primera reflexió fa referència a la família i la formació religiosa.

Les relacions entre els membres de la família, es fonamenten sobre la igualtat dels cònjuges i la potestat dels pares sobre els fills, potestat que es té que exercitar sempre en interès d'aquests últims.

En les relacions paterno-filials, per molt importants que siguin la generació i la subsistència física, molt més important pels pares i, de forma diferent pels germans, és descobrir i realitzar la missió que aquesta nova persona assigna al seu amor: *"la exigència de donar una humanitat madura a aquesta persona que va creixent"*.

Es tracta, dit amb termes aristotèlics, de completar la procreació física de la nova persona amb la *"procreació ètica"*, mitjançant una educació en les virtuts que li permetin emprendre i perseverar en el camí de la vida.

En aquesta missió educativa, els pares tenen una missió insubstituïble que acomplir. En el seu paper educatiu, els pares realitzen una tasca que excedeix la de l'escola. En aquest sentit, el Tribunal Europeu de Drets Humans, assenyala una interessant distinció: *"l'educació dels fills és el procés mitjançant els adults intenten transmetre als joves les seves creences, la seva cultura i els*

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

seus valors, mentre que l'ensenyança o instrucció fa referència a la transmissió de coneixements i el desenvolupament intel·lectual”.

Malgrat el paper tant important que tenen els pares no podem oblidar que l'escola també juga un paper molt destacat en relació a l'educació dels menors i, en concret, em referiré a la formació religiosa.

En aquest sentit, podem observar, com en la Declaració *Dignitatis Humanae* del Concili Vaticà II, en l'apartat 5 dedicat a la llibertat religiosa de la família, s'estableix, que *“correspon als pares el dret a determinar la forma d'educació religiosa que han de donar als seus fills, segons les seves pròpies conviccions religioses”.*

Així mateix, en un dels seus apartats estableix, de forma clara el dret que té cada família a ordenar lliurement la seva vida religiosa, sota la direcció dels pares.

Aquest dret, comporta la llibertat d'elecció que tenen els pares respecte a l'educació religiosa que volen per als seus fills, d'acord amb les seves conviccions, i aquest dret, sent molt important, ve acompanyat per una obligació dirigida als poders públics, tan important com el dret que assisteix els pares, en el sentit que els poders públics han de reconèixer aquest dret sense imposar-los ni directa ni indirectament gravàmens injustos per aquesta llibertat d'elecció.

És a dir, els poders públics, perquè la llibertat d'elecció que assisteix als pares per triar l'educació religiosa que volen per als seus fills, sigui real i efectiva, no els pot imposar cap situació que suposi una discriminació derivada de l'exercici d'aquesta llibertat d'elecció.

En aquest ordre de coses, si posem en relació, la Declaració *Dignitatis Humanae*, amb la Constitució Espanyola, podem observar com aquesta reflecteix els principis establerts en la Declaració al reconèixer el dret que assisteix els pares a triar la formació religiosa per als seus fills; l'obligació que tenen els poders públics d'adoptar totes les mesures necessàries perquè l'elecció es faci en llibertat; i, que el fet d'escollir una determinada opció religiosa, no suposi cap discriminació pels alumnes i, per tant, es respecti el principi d'igualtat.

D'altra banda, en la Declaració *Dignitatis Humanae*, també s'estableix que la llibertat d'elecció suposa que no pot existir un sol sistema educatiu en matèria religiosa, ni tampoc que l'educació religiosa quedi exclosa totalment del sistema educatiu, ja que això suposaria la violació del dret que assisteix els pares, en el moment de triar la formació religiosa que vulguin per als seus fills i que estigui d'acord amb les seves conviccions.

En aquest sentit, no pot existir un únic model educatiu i, que a més, aquest sigui neutral, ja que, la Constitució no garanteix només que qui ho desitgi pugui donar als seus fills la formació religiosa i moral que prefereixi, valent-se, si cal, de l'ajuda de tercers o d'institucions específicament religioses o educatives, sinó que en la programació educativa de l'ensenyament pròpiament dita s'inclougui aquesta formació religiosa i moral d'acord amb les pròpies conviccions.

La Constitució Espanyola, per tant, s'allunya del model educatiu d'aquelles que confien la responsabilitat de la formació

religiosa i moral solament als pares i a les confessions religioses com una activitat extraescolar.

La jurisprudència del Tribunal Constitucional, per la seva banda, ha diferenciat perfectament el dret que assisteix als pares, del dret d'elecció de centre docent i ha vist el fonament de la mateixa en la llibertat d'ensenyament. Així mateix, quan es refereix als centres públics i als models educatius, assenyala que, *"la neutralitat ideològica no impedeix l'organització d'ensenyaments de seguiment lliure per fer possible el dret dels pares a triar, per als seus fills, la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions"*.

En els centres privats, és evident, que si són confessionals, la formació religiosa formarà part del seu ideari i, per tant, quan els pares exerceixin el dret a triar un centre educatiu, estaran també triant una determinada formació religiosa i moral per als seus fills que estigui d'acord amb les seves conviccions.

En aquest sentit, podem assenyalar que, la Constitució Espanyola reconeix, i assumeix, els principis que s'enunciaven en la declaració *Dignitatis Humanae*, sobre l'ensenyament religiós constituint un reflex d'això l'article 27 de la Constitució i, sobre tot, en el seu apartat 3.

El dret que assisteix als pares a triar la formació religiosa i moral que estimin més convenient per als seus fills d'acord amb

les seves conviccions, es tracta d'un dret inclòs en la llibertat d'ensenyament; però no es refereix només a l'ensenyament, sinó a la "*formació religiosa i moral*", que, al nostre entendre, té un major contingut, ja que porta alguna condició afegida, és a dir, que les explicacions d'altres disciplines no confonguin i contradiguin aquesta formació de l' alumne.

Aquest dret dels pares, es projecta preferentment sobre l'àmbit de l'educació (comunicació de conviccions morals, filosòfiques i religioses), més que sobre l'ensenyament pròpiament dit (transmissió de coneixements científics).

La utilització del verb "*garantir*", segons reconeix el precepte constitucional, vol dir que els poders públics han d'adoptar totes aquelles mesures que assegurin que no quedarà frustrat el dret dels pares, perquè els seus fills rebin la formació religiosa i moral que ells triïn segons les seves pròpies conviccions. Aquest dret, perquè es pugui exercir pels pares, haurà d'anar acompanyat per una actitud dels poders públics, que no impedeixi o obstaculitzi aquesta llibertat d'elecció.

Tot això, també és aplicable als centres públics, és a dir als centres dependents de les administracions públiques, en els quals, hi ha d'haver la formació religiosa i moral, a la que puguin accedir els alumnes d'aquests centres, per al cas que els pares dels alumnes facin ús del dret constitucional que se'ls reconeix.

L'obligació que tenen els poders públics de satisfer aquest dret dels pares suposa el respecte, el reconeixement i el foment d'aquest dret. Les administracions públiques han de complir-lo en els centres públics i en els privats. Aquest suport i foment és el paper que a l'Administració li correspon.

En aquest sentit, cal assenyalar, que la jurisprudència del Tribunal Constitucional, en la coneguda sentència de 13 de febrer

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

de 1981, a propòsit de l'art. 27.3 de la Constitució, estableix les següents conclusions: el dret a triar la formació religiosa i moral que desitgin els pares per als seus fills, és una manifestació de la llibertat d'ensenyament. Aquell dret, encara que és diferent del dret a l'elecció de centre es satisfà mitjançant el joc dels preceptes sobre llibertat d'ensenyament i creació de centres docents, i del dret a la llibertat d'elecció del centre docent. Però es pot també satisfer a través de l'escola pública, ja que la neutralitat dels centres docents públics, exigència del pluralisme, de la llibertat ideològica i religiosa dels individus i de la aconfessionalitat de l'estat, no impedeix l'organització en centres públics d'ensenyaments de seguiment lliure per fer possible el dret dels pares a triar per als seus fills la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions.

Per una altra banda, no podem oblidar que la Llei Orgànica de Llibertat Religiosa de 1980, també presta atenció al dret a la formació religiosa i moral des de dos vessants complementàries. Així, l'article 2.1 considera part del contingut essencial del dret a la llibertat religiosa la facultat de rebre i impartir ensenyament i informació religiosa de tota índole, ja sigui oralment, per escrit o per qualsevol altre procediment; i,

també, la de triar per a si, i per als menors no emancipats i incapacitats, sota la seva dependència dins i fora de l'àmbit escolar, l'educació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions.

En l'article 3.2, de la mateixa Llei Orgànica, s'estableix, que els poders públics han d'adoptar les mesures necessàries per facilitar l'ensenyament religiós en els centres docents públics, constituint, aquesta afirmació, una manifestació concreta del principi d'intervenció activa en la realització de la llibertat i de la igualtat dels individus i grups, contingut en l'article 9.2 de la Constitució Espanyola.

En definitiva, la Llei Orgànica de Llibertat Religiosa, surt al pas d'una possible interpretació restrictiva del dret a la formació religiosa, posant l'accent en l'obligació que tenen els poders públics de facilitar-la, sense que l'elecció d'una determinada formació religiosa suposi cap discriminació.

Eliminar doncs, l'estudi del fet religiós dels plans d'estudi demostra una certa intolerància. Crec que en la mitjana està la solució: una escola lliure, on els que vulguin puguin rebre la formació religiosa d'acord amb les seves conviccions i tots coneguin les manifestacions de l'esperit humà, religió inclosa, sense que això comporti cap discriminació segons l'opció triada lliurement.

Com hem manifestat anteriorment, difícilment es pot parlar d'una escola neutra. El disseny curricular, la determinació del que un alumne ha d'estudiar, sobretot, en algunes matèries, mai és neutre. Si l'escola no pot ser veritablement neutra, deixem al menys que sigui lliure. L'ensenyament de la religió o del fet religiós, no és més que una qüestió de tolerància, de veritable respecte a la llibertat. La llibertat es fonamenta en el coneixement i la recerca de la veritat.

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

La segona qüestió que vull compartir amb tots vostès fa referència a *“l'esperança”* donat que aquest any el certamen està dedicat a *“Santa Maria, mare de l'Esperança”*.

La Dra. Maria Teresa Areces Piñol en un moment de la seva exposició com a Mantenedora del Certamen Marià del 2021

L'esperança és un estat de fe i ànim optimista basat amb l'expectativa de resultats favorables relacionats amb circumstàncies de la pròpia vida o el món en el seu conjunt.

Esperança és el nom d'una de les tres virtuts teologals, junt amb la fe y la caritat. En la teologia cristiana aquestes virtuts formen una unitat indissoluble com les virtuts cardinals o naturals: prudència, justícia, templança i fortalesa i, totes elles, en el seu conjunt descriuen la imatge cristiana de l'home.

L'esperança és la virtut per la qual l'home passa de succeir a ser o existir. Seguint a Tomàs d'Aquino, ha estat definida como *“la virtut infusa que capacita l'home per a tenir confiança i plena certesa d'aconseguir la vida eterna i els mitjans, tant sobrenaturals com naturals, necessaris per arribar a ella amb l'ajuda de Deu.*

Fa un any i mig que el món està sofrint una pandèmia terrible. Al començament d'aquesta, crec que a tots ens va envair una sensació de por, d'incertesa i d'inseguretat.

Estem acostumats a una societat del benestar basada en el concepte de seguretat i les crisis actuals ens generen ansietat. Necessitem sortir de la nostra bombolla i assumir que la vida te parts que no podem controlar i que són imprevisibles.

En aquests moments, crec que encara no podem dir que no tinguem les sensacions d'incertesa i inseguretat, però crec que no podem perdre l'esperança de que al final els resultats de la situació que estem vivim siguin favorables per tots nosaltres i pel món en el seu conjunt.

Per això, voldria finalitzar amb una oració a la Verge de l'Esperança:

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

"Mare de l'Esperança i mare nostra, ensenya'ns a pregar perquè mai decaigui la nostra fe en el vostre fill salvador per a tots els homes.

Verge beneïda de l'Esperança, protegeix-nos del desànim i l'angoixa quan ens arribin i ens desarmen; que la teva imatge dolorosa ens reanimi i ens reafirmi en l'esperança quan ens sentim defallir, quan les pròpies forces no arribin i l'horitzó s'ompli de núvols i que el teu exemple al peu de la creu on va morir Jesús, fill teu i senyor nostre, ens mostri el camí per transformar el dolor en esperança".

Moltes gràcies per la seva atenció.

La Taula presidencial del Certamen Marià de l'any 2021. D'esquerra a dreta, el Dr. Joan Viñas Salas, Director de l'Acadèmia Mariana de Lleida, Mons. Salvador Giménez Valls, Bisbe de Lleida, i la Dra. Maria Teresa Areces Piñol, Mantenedora d'aquesta edició del certamen. Com es pot observar, tots tres porten la mascareta sanitària, preceptiva per a evitar l'augment de contagis del coronavirus. Tots els assistents a la sala estaven en la mateixa circumstància.

● Ofrena floral a Maria

Tota vegada que el certamen ja estava iniciat, abans d'oferir-li la Corona poètica amb els dotze poemes a la Mare de Déu, se li va fer una ofrena floral. Les encarregades de portar-li el pom van ser les joves rapsodes Laura García Llorens i Agnès Plubins Vila.

Tot i ser només un senzill gest protagonitzat per unes humil flors, el simbolisme d'aquest acte traspuava el carinyo i l'amor a Maria dels assistents i, com és natural de l'Acadèmia Mariana, i ens ficava a tots als seus peus, com una ofrena més personal, demanant la seva intercessió davant el Crist per tal de fer-nos més creients, més espirituals, més capaços d'estimar, més *amics* del seu fill que ens duu a estimar Déu, el Pare.

Abans d'iniciar la declamació de les dotze poesies que conformaren la Corona poètica a la Mare de Déu, se li va fer una ofrena floral.

Verge Blanca

Carles Alsedà Solans⁶

Suspeses dalt del firmament
perles de lluits colors
tracen, espuntant la negror,
formes i perfils resplendents.

Just damunt del fosc horitzó,
brillants com llàgrimes d'emoció,
estels de blanc immaculat,
esculpits pel més gran Escultor,
celestial Figura han perfilat.

Estel blanc que ens il·lumina
procedent de dalt del cel,
perla de corall fina,
mostra natural el seu vel.

Prodigiosament es precipita,
suau, sobre la vasta plana,
rica i exuberant de collita,
la terra ferma catalana.

L'assetgen pestes i malures,
vers perills de devastació.
Has davallat de les altures
a dar esperança i protecció.

⁶ **Carles Alsedà Solans**, de Lleida. El seu poema *Verge Blanca* va estar guardonat al certamen de l'any 2013 amb el Premi de l'Ilm. Ajuntament d'Os de Balaguer, al millor treball poètic en vers adreçat a cantar la Mare de Déu de l'Acadèmia. En el certamen d'enguany el va declamar Maria Pijoan Llordachs

De la cruel amenaça salvada,
la fidel parròquia lleidatana
consagra sa imatge venerada
bastint l'Acadèmia Mariana.

Coronada amb rams de flors
obre alegre els nostres cors
per desar-hi sa bella mirada
de bondat emmirallada.

Humil com la fusta del til·ler,
sincera i pura com el seu color.
Ests la reina del verger,
exemple d'esforç i dedicació;
model de mare, el millor.

Verge Blanca, bella flor,
que corones la diada
amb ta imatge immaculada,
amb afecte i devoció,
acudim a tu amb tota la mainada.

Maria Pijoan Llordachs declamant el poema *Verge Blanca* de Carles Alseda

A la Virgen María

Rosendo Gallego Menárguez⁷

Tú conoces mis sueños, alma mía:
maravillado insomnio; son tus alas
la soledad que habito y me regalas
llenando de calor mi noche fría.

Quiero tan solo amarte cada día
-vestido el sol con sus mejores galas-,
ahora y siempre en vuelo sin escalas,
llevado en andas a tu cercanía.

A mi rostro, cegado por tus ojos,
no llega con el mar brisa ninguna,
veo en la luna llena media luna
y cuento con mi sueño mis despojos.

Acércate, mi bien, a este cautivo,
ofrécele el refugio de tu frente,
devuélvele la paz a un penitente
que por vivir sin ti aún no está vivo.

⁷ **Rosendo Gallego Menárguez**, de Gandía (València), va estar guardonat al certamen de l'any 2013 amb la Menció d'Honor al premi de l'Ilm. Sr. Delegat de la Generalitat a Lleida al millor treball poètic en vers adreçat a exaltar Maria, mare dels creients, per la seva obra *A la Virgen María*. Al certamen d'enguany va ser declamada per Laura García Llorens

Laura García Llorens recitant
el poema *A la Verge Maria*

La recitació dels poemes va ser acompanyada a la guitarra per Fernando Sánchez de Ocaña, el Fer, aportant la calidesa i la sensibilitat necessàries per guarnir la recitació sense destorbar-la.

Fernando Sánchez de Ocaña, el Fer, amb la seva guitarra.

Versos para decir: ¡Ave María!

DEL AMOR DEFINITIVO

Francisco Jiménez Carretero⁸,

cuando mayo azulea
al socaire de tu brisa,
de amor fundido
viene a mi corazón un aire.

Francisco Jiménez Carretero

CUANDO MAYO AZULEA

Hoy ya comienza mayo y azulea
la brisa de la tarde el alma mía.
Bendita la hermosura que solía
posarse en el pensil de mi azalea.

Bendita tu hermosura, Galatea,
que apacientas mis ansias cada día.
Pastora de mis cuitas, Alegría,
que con tanto amor me pastorea.

⁸ **Francisco Jiménez Carretero**, de Albacete, va estar guardonat al certamen de l'any 2013 amb una Menció d'honor a la Flor Natural al millor treball poètic en vers dedicat a lloar la Mare de Déu, Premi de l'Exm i Rev. Sr. Bisbe de Lleida, per la seva obra *Versos para decir: ¡Ave María!*, que va estar declamada en el certamen del 2021 per Jordi Vivas Fillat.

Bendita eres, María. ¡Oh brisa alada!
porque eres Tú quien vela mi majada
con tu luna de Amor alta de albores.

Rózame con el ala de tu vuelo
por si logro alcanzar un día el cielo
donde reina el Amor de los Amores.

AL SOCAIRE DE TU BRISA

Encuentro en Ti la brisa favorable,
la que mueve la fe de mi velero
para intentar llegar, es lo que quiero,
al puerto de tu Amor inagotable.

Allí pretendo anclar, hacer estable
mi presencia, mi poso verdadero,
por donde el mar confunde su lindero
con el cielo infinito y perdurable.

Desde mi espera gris y vacilante,
yo te busco María a cada instante
con la noble intención de hacerte mía

y te encuentro, lo sé, cuando reparo
en la luz destellante de ese faro
que me anuncia cercana su bahía.

DE AMOR FUNDIDO

Hoy nos crece el olor de tantas flores
a pesar de la lluvia perezosa
pero pronto vendrá la generosa
torrentera que alivie los rigores.

Hoy nos crece el amor de los amores,
Madre amantísima, sublime rosa,
ejemplo de virtud pura y preciosa
de tantos indolentes pecadores.

En medio del dulzor de tu colmena,
hoy tengo el corazón de amor fundido
y tengo el alma de esperanza llena.

¡Dulce María!, toma su latido
desde la copa intacta de mi pena
que en milagro de amor se ha convertido.

Jordi Vivas Fillat recitant el fragment *Del amor definitivo* de la poesia de Francisco Jiménez Carretero: *Versos para decir: ¡Ave María!*

VIENE A MI CORAZÓN UN AIRE

Viene a mi corazón un aire altivo
de serena frescura, como brisa
que engarzada en el vuelo de tu risa
se alarga hasta mis labios de cautivo.

Viene a mi corazón, donde cultivo
la transitoria fe y la paz precisa,
una insondable y celestial sonrisa
a manera de Amor definitivo.

Viene como del alba hacia la tarde
y está mi corazón que, a veces, arde
en la lumbre inocente de tus ojos.

Retendré tu mirada entre la mía,
si me falla la luz, serán mi guía
en las horas de rosas o de abrojos.⁹

⁹ En aquest certamen del 2021 només es va recitar el fragment *Del amor definitivo* del poema *Versos para decir: ¡Ave María!*, obra guardonada al certamen de l'any 2013 que es pot consultar sencera al llibre corresponent del certamen d'aquell any: *Certamen Literari Marià en honor a la Mare de Déu del Castell, de Tragó de Noguera, patrona dels tragonins*.

Anunciació a Maria

Jordi Pàmias i Grau¹⁰

Noieta d'Israel:
quin tremolós estel
assenyala, en la clara
nit, el camí que duu
cap al misteri nu
de la verge que és mare?

Quina veu, estilet
innocent de la Joia,
t'ha colpit avui, noia,
a trenc d'alba, en secret?
El primer raig de sol,
a la cambra, somreia.
Blancs mots l'àngel et deia,
amb coloms al trebol.

Ets gerda i fragant, rosa,
a l'hort dels crisantems...
L'eternitat, desclosa,
en el teu si reposa.
I no s'atura, el temps.

En la pau del migdia,
el crit d'un corb fendia
el cel blau i distant.

Jordi Pàmias i Grau

¹⁰ **Jordi Pàmias i Grau**, de Guissona (la Segarra), va estar guardonat al certamen de l'any 1983 pel seu poema *Anunciació a Maria*, el qual va formar part de la corona poètica oferta a Maria, fora de concurs, en el certamen de l'any 2016. En aquesta ocasió va estar recitat per Natàlia Méndez Andrés

I, ja al primer foscant,
entreveies, Maria,
la lluna de nissan.

El Fill, la matinada
de Pasqua, a la impensada,
ens salva de la mort.
I cadascú renova
la fe en el Pare... Jove
Maria, estel del nord!

Natàlia Méndez Andrés recitant el poema de
Jordi Pàmias, *Anunciació a Maria*

L'orfenet

Mn. Agustí Bernaus i Pinós,¹¹

Ran del caminet
tortuós i estret,
que mena al vilatge,
on té un cambril,
pobrissó i humil,
la Reina dels àngels,
a l'hora fervent
que escampava el vent
les notes de l'Àngelus,
de fred tremolant,
resava un infant,
de galta rosada,
i son prec flairós
cap al cel blavós
així s'enfilava:
Rosa de l'Empir
blanca com el llir,
Verge immaculada,
sóc un orfenet
que visc tot solet,
sens pare ni mare,
i oh, dolor pregon!
no tinc en el món
germans ni germanes.

¹¹ Mn. Agustí Bernaus i Pinós (Costa Rica 1911-Lleida 1986), va ser guardonat al certamen de 1930 pel poema *L'orfenet*, el qual va ser publicada a la revista *Esperanza* el 1931. L'any 2017, fora de concurs, va formar part de la Corona poètica del certamen. En aquesta edició el va recitar Agnès Plubins Vila.

Els ocells jolius
tenen els seus nius
on aixoplugar-se;
oh, pobret de mi!
no tinc per dormir
ni un mal jaç de palla,
i m'he d'acotxar
on el brillejar
dels estels m'alcança,
ja vora els camins,
sobre el tou dels brins
d'herba humitejada,
ja prop d'una font,
on vetlla el meu son
la cançó de l'aigua.

Vaig descalç de peu
que el gebre i la neu
han omplert de nafres,
per tot abrigall,
sols tinc un retall
de roba esquinçada.
Vós, que dels noiets,
que són orfenets,
sou la dolça mare,
sots vostre mantell,

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

tan blau i tan bell
m'hi deixéssiu cabre...
I aquí l'oració
del pobre infantó,
s'extingí en sos llavis,
que baixant al món
l'àngel de la son
li va cloure els pàrpres
i resta adormit,
cap cot i arraulit
sobre el tou del marge,
mentre lentament,
gelada i silent,
queia la nevada
cobrint de blancor
sa gran abundor,
la serra i la plana.

L'endemà, al matí,
ja no el deixondí
la claror de l'alba,
ni els càntics festius
dels ocells jolius
dins l'espès brancatge;
que el pobre orfenet
jeia mort de fred
sobre la nevada,

bo i cobert tot ell
de gruixut mantell
i caputxa blanca.
La Verge clement
oí el prec fervent
que el nin li adreçava
i l'embolcallà,
del cel fent baixar
l'abundant nevada.
Pura com la neu,
al si del Bon Déu,
vola la seva ànima,
on no tindrà fred,
ni serà el noiet
sens pare ni mare.

Agnès Plubins Vila
declamant la poesia
L'orfenet

***Inmaculada de los jóvenes,
Madre de la Misericordia***

Gna. Isabel Guerra Peñamaría¹²

Virgen Inmaculada
...indecible soberanía de pobreza
¿quién conoció la fuerza de tu debilidad,
y no quedó prendado de ella?
Madre de ternura y de bondad,
¡qué bien sabes al dragón pisarle la cabeza!
Madre de humildad y de obediencia,
¡qué intrépida es tu fe junto al pesebre y al madero!
Y cuando es de noche,
y cuando estalla al medio día la tormenta,
y cuando llora un niño
–que es tu Hijo–
que de hombre, con un grito, desgarrará los aires,
los velos,
los cielos
y las piedras,
con grito de abandono,
que es grito de perdón,
grito de entrega.
Virgen Inmaculada,
esclava y señora,
humilde y coronada.

Gna. Isabel Guerra
Peñamaría

¹² Gna. Isabel Guerra Peñamaría és religiosa cistercenca en el monestir de Santa Lucía de Zaragoza, nasqué a Madrid el 1948. La seva poesia *Inmaculada de los jóvenes, Madre de la Misericordia* va formar part de la corona poètica del certamen de l'any 2016 . En l'edició d'aquest any la va recitar Mª Carmen Sabador Espuña, curiosament també va ser ella la que la va llegir al 2016.

Madre de la Misericordia
y Madre nuestra,
de los que andamos caminos tortuosos
que no sabe abandonar nuestra torpeza.
Pues que engendraste a La Luz,
enséñanos a caminar en ella.
Desde tu humillación,
Virgen y Reina,
enséñanos la misericordia y el perdón,
que no habite más en nosotros
la opacidad de la dura soberbia.
Que todos a todos extendamos nuestra mano
pecadora, mas a un tiempo abierta.
A ti lo suplicamos,
pues que acoges siempre la indigencia.
Que vuelva a ser alegre progresía
la cadencia de las horas sobre el mundo.
Y en lo profundo de nuestro corazón
ahonda la irradiación de tu armonía,
tu amor puro,
y tu belleza.
Virgen Inmaculada,
Madre de la Misericordia
Y Madre nuestra.

Amén.

Mª Carmen Sabador
en el moment de
declamar la poesia de
la Gna. Isabel Guerra.

A la nostra venerada Mare de Déu del Castell

Josep Caufapé Espert¹³

Verge pura i singular,
Mare de Déu del Castell,
vulgueu-nos sempre ajudar
i a tots mals doneu remei.

Aquest era un dels gojos
que en el poble de Tragó
li cantàvem a la Verge
amb una gran devoció.

Allà, al cim de la muntanya,
on hi tenia l'ermita,
el vint i quatre d'abril,
en plena festa major,
tot el poble de Tragó
acudíem a la cita
en una gran processó.

Circumstàncies de la vida,
ens obligaren a emigrar
però de dubte no en tingueu,
perquè n'estic convençut,
que, per molt que passi el temps,
cap tragoner ben nascut
deixarà mai d'adorar
la nostra Mare de Déu.

¹³ Josep Caufapé Espert de Lleida, va estar guardonat al certamen de l'any 2013 amb el Premi de l'Ilm. Sr. Alcalde de Lleida, al millor treball poètic en vers adreçat a cantar la Mare de Déu del Castell, de Tragó de Noguera. En aquesta ocasió la que va recitar la poesia va ser la seva neta Claudia Chueca Caufapé.

Més que es digui, i és veritat,
que mare només n'hi ha una,
nosaltres, els tragoners,
gaudirem del privilegi
de tenir-ne un gran parell:
Aquella que ens dugué al món,
Allà, en la nostra morada,
més la nostra venerada
Mare de Déu del Castell.

Aquest any, la nostra Verge
ha merescut l'honor
de ser-ne la convidada
d'aquest acte encantador.
És lògic, doncs, que nosaltres,
molts d'aquells que l'adorem,
ens en sentim orgullosos
i, per tant, no hi faltarem.

Verge pura, Verge santa,
Mare de Déu del Castell,
no ho dubtis en cap moment
que els ex-vilatans de Tragó,
en prova del nostre amor,
als teus peus ens rendirem
i et portarem dins el cor
pels segles dels segles, amén.

Claudia Chueca Cauzapé declamant la poesia del seu avi guardonada al certamen de l'any 2013 dedicat a la Mare de Déu de Tragó de Noguera.

A Santa María madre de los creyentes

Eumelia Sans Vaca¹⁴

I

Dócil vengo a tu voz, Virgen María,
de las almas, la Madre siempre alerta,
Madre de los Creyentes, ¡cómo acierta
a encontrar tu regazo el alma mía,

ancho para el amor y la alegría!
¡Gracias, Señora, por abrir la puerta
de par en par del Cielo, que está abierta
por la llave que pulsas día a día!

Madre amorosa, siempre “mediadora”,
el faro de la Iglesia “Militante”,
de la “Purgante” la corredentora,

y de la Humanidad, en cada instante,
la mano maternal y bienhechora
que la guía segura a la “Triunfante”.

Eumelia Sans Vaca

¹⁴ Eumelia Sans Vaca, de Valladolid, va ser guardonada l'any 2013 amb el premi al millor treball poètic en vers adreçat a enaltir Maria, mare dels creients, concedit per l'Illm. Sr. Delegat de la Generalitat a Lleida, pel seu poema *A Santa María madre de los creyentes*. En aquest certamen el va recitar Mari Cruz Nevot de Pano.

II

“Mujer, ahí tienes a tu hijo...”

Fueron pocas palabras, un momento
desbordado y henchido de ternura,
como un prendido broche a tu amargura
que añadió dulce carga a tu tormento.

Este premeditado nombramiento
de tu maternidad desde la altura
ejerce en nuestras almas la atadura
de un milagro de amor con nuevo acento.

Inmersa en esta fe donde te anegas,
en la común unión con el Cordero,
tu maternal regazo nos entregas.

¡Ay, egoísmo humano torpe y fiero
que no aprecia el alcance a donde llegas
con este amor de Madre Verdadero!

III

Quiero ofrecerte el corazón gozoso
y rendirle a tu amor donde me quedo;
ser tuya para siempre; ya no puedo
apartar de mi mente el poderoso

latido de tu gracia. ¡Qué azaroso
siglo donde está a prueba nuestro Credo
y a la Barca de Pedro, con denuedo,
fustiga en oleaje vigoroso!

Para imitar tu gracia tan divina
ando buscando un alto a mi estatura.
¡Cómo mi corazón se desatina

cuando siente de cerca la ternura
de la esencia de tu alma femenina
siempre Madre pretérita y futura!

IV

Madre que no ha nacido de repente
y en Dios está su punto de partida;
Hija en amor del Padre presentida,
del Paráclito, Esposa eternamente.

Madre del descreído y del creyente,
impregnada de amor y de por vida;
Madre por nuestras culpas dolorida
y por nuestra tibieza inconsecuente.

El hombre en un tropel de vanidades
se aferra al asidero de tu mano
buscando lenitivo a sus maldades,

y ante el magno volumen de este arcano,
generosa prodigas tus bondades
de fe y amor, al corazón humano...

Mari Cruz Nevot en un moment de la recitació de la poesia *A Santa María madre de los creyentes* de Eumelia Sanz

Pregària a Maria, advocada defensora

Maria Terrades Compte¹⁵

I l'Àngel Gabriel féu la proposta:
I va acceptar Maria de ser Mare...
I des d'aquell moment es feia càrrec
de tots els redimits pel Fill, jo inclosa.

Aquella joveneta natzarena,
modesta i tendra, fou ja per més sempre
la Mare de tothom, font que genera
Amor i Pau per als qui en Ella creuen.

Pensava jo, en principi, que és la vida
cascada vigorosa i entusiasta,
corrent per fer-se riu, i conreava
els cors i ments d'aquells que a prop sentia¹⁶.

Però aquell riu s'ha fet, després, llacuna
damunt la qual caigueren mil tempestes,
amb hores de bonança o goig o fleuma,
i molts moments patint ànsies molt dures.

¹⁵ Maria Terrades Compte de Peralada (Girona), va rebre el 2013 una Menció d'honor al Premi de l'Exm i Rev. Sr. Bisbe de Lleida, al millor treball poètic en vers dedicat a lloar la Mare de Déu, pel seu poema *Pregària a Maria, advocada defensora*, que en el certamen d'enguany ha estat recitat per M^a. Carme Mor i Rodes.

¹⁶ Com a professional d'Ensenyament

Senyora, Tu has estat sempre la Mare
a qui he volgut contar les meves penes,
pensant que, pacientment, a tots esperes,
atenta per guarir les nostres nafres.

Jo sóc aquella nena que venia
amb fe i amor per fer les “sabatines”
davant d’aquell teu cor amb set ferides
que, generós, als ulls de tots, s’obria...¹⁷

Jo sóc una estudiant que, en veure el “Blau”
marcat per mall aïrat d’antic artista,
t’hagués donat un lloc de primacia
posant al teu servei un bell palau...¹⁸

I sóc la que he cantat la talla Blanca¹⁹,
Senyora lleidatana, prop de casa,
car sempre ets la mateixa, anomenada
segons el lloc on has estat trobada.

I ara, ja prop del mar d’eternitat,
quan sóc lent rierol sense cap força,
sentint que ja la Mort fatal s’apropa,
et prego que Tu siguis al Jurat.

Malgrat gaudir “la fe del carboner”
no deixo de sentir certa paüra
davant la dimensió desconeguda
del salt que, per la Mort, hauré de fer.

¹⁷ Imatge del cor de Maria, església de Sant Pau del carrer La Palma de Lleida.

¹⁸ Verge del Blau, vista per primera vegada cap a l’any 1950, mig abandonada, al claustre de la Seu Vella, quan s’iniciaven les obres de reconstrucció.

¹⁹ Verge Blanca de l’Acadèmia de Lleida.

Voldràs ser defensora de ma vida?

Sóc ben conscient de faltes que he comés;
però Tu saps que sempre he donat més
que el que he rebut, complint amb bona mida.

Davant de l'Alt Jurat, tapa'm les faltes;
excusa el desencís i covardia,
i explica que vaig ser fidel amiga
donant la meva ajuda sempre als altres.

Agafa'm de la mà per fer el traspàs
quan passi d'aquest Món a l'altra vida...
Queda't al meu costat, Mare Maria,
portant-me a un Cel promès i desitjat!!!!...

Maria Terrades Compte

M.ª. Carme Mor en un moment de la declamació de la poesia *Pregària a Maria, advocada defensora*

Daniela Graña Castro recitant el poema *Amor de cada día* de Lázaro Domínguez Gallego

Amor de cada día

Lázaro Domínguez Gallego²⁰

Amanece muy temprano
y Nazaret se despierta
con la luz de tu mirada,
María, en el Hijo puesta.

¿Con quién soñaste esta noche,
bajo las altas estrellas
del cielo maravilloso
y puro de Galilea?

El Niño duerme en la cuna,
sereno, como si fuera
una rosa fresca y suave,
o un copo de nieve ilesa.

Te acercas, le das un beso
con sabor a miel de abeja,
y le dices “buenos días”,
con voz de alondra risueña.

Hoy he soñado contigo,
durante la noche entera.
He soñado, vida mía,
lo que serás cuando crezcas.

Lázaro Domínguez
Gallego

²⁰ Lázaro Domínguez Gallego, del Ferrol (A Coruña), va ser guardonat en el certamen de l'any 2014 amb el Premi de l'Institut d'Estudis Ilerdencs al millor treball de reflexió i aprofundiment, que podrà ser indistintament en prosa o en vers, adreçat a l'estudi de qualsevol aspecte mariològic, pel seu poema *Amor de cada día*; en el certamen d'enguany el va recitar Daniela Graña Castro.

José aparece de pronto
y también al Niño besa
con un beso tan fragante
que el aire huele a azucena.

Hoy tengo mucho trabajo,
te dice, mientras se acerca
al taller donde se hacinan
toda clase de maderas.

Un sol benigno y alegre
por los ventanales entra
hasta llenar el recinto
de luz dorada y espléndida.

Vigila al Niño, José,
vigíalo muy de cerca,
que voy a hacer los recados,
y vendré tan pronto pueda.

Y tú te vas muy de prisa,
como calandria que vuela,
a hacer lo que hace una esposa
y una madre activa y buena.

Hoy será comprar pescado,
mañana pan y cerezas,
otro día, si se puede,
higos de cualquier higuera.

Si José se halla cansado,
tú lo atiendes con terneza.
Si el Ruiseñor llora de hambre
tú lo sacias con presteza.

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

Si tienes que ir por retama,
tus pies se vuelven gacelas,
y si tus manos te sangran
no hay en tus ojos tristeza.

Si tienes que usar el huso,
allá van tus manos diestras
a hacer filigranas blancas
con lana de las ovejas.

Si tienes que lavar ropa,
tus manos son una fiesta,
y te olerán todo el día
a lejía de praderas.

Si tienes que ordenar cabras,
tus dedos de lira experta
harán llover de las ubres
continuos ríos de perlas.

Si te visita el siroco,
con infinita paciencia
aguantarás la embestida
de su abrasadora fuerza.

Si el Niño se desgañita,
tú, maternal, con urgencia,
lo meces entre tus brazos
y se acaba la tormenta.

Si el Niño te pide leche,
sin dar espera a la espera,
tú le darás, virginal,
la savia de tu alacena.

Y así tu amor cada día
es un amor siempre en vela,
un amor a pulso lento,
un amor siempre de entrega.

Oh, tiempo de Nazaret,
siempre en alto la bandera
de tu corazón de esposa
y de Madre ágil y atenta.

Día y noche vas y vienes,
dulce madre, esposa tierna,
contagiando cuanto tocas
de amor y ternura inmensa.

Nazaret. Una familia.
Un jardín con tres palmeras.
San José y un Niño de oro,
y tú, la Madre más buena.

Daniela Graña Castro recitant el poema *Amor de cada día*..

Pairal

Lluís Coll Gilabert²¹

Enmig de l'estepa plana,
en polsós camí terror,
roda lenta la tartana;
bufa sec el vent seré

Rossegen ordi i civada
en passar el mes de febrer;
una minseta rosada
els manté encara l'alè

- Que no es perdi pas l'anyada-
demana la gent de fe
- Oh! Mare de Déu trobada,
que el sembrat espigui bé.

- Feu d'oli collita grassa
i ompliu de vi el celler,
que calgui posar borrassa
al peu de cada ametller

Mare de Déu de les Sogues,
empareu aquest Urgell.
Sadolleu la terra eixuta
i tragueu-li tot flagell

²¹ Lluís Coll Gilabert, de Lleida, va obtenir en el certamen del 2014, per la seva obra *Pairal* el Premi de l'Il·lm. Sr. Alcalde de Lleida al millor treball poètic en vers adreçats a cantar la Mare de Déu de les Sogues. En la sessió d'enguany ell mateix, tal com fes al 2014, va recitar el poema *Pairal*.

Al riu que ve de muntanya
sempre hi corre l'aigua a pler,
i un dia l'home s'afanya
a vèncer el relleu coster.

I fa l'obra cobejada
d'un canal de bon caixer.
Quan la serra és foradada,
baixa l'aigua amb molt deler

La terra queda encantada:
la carrasca es fa fruiter,
els ermots fan verda prada
i l'argelaga, un roser

I cada dia que passa,
la Plana es fa més verger
Ja no es veu seca cap bassa,
ni tampoc buit cap graner

- Ja mai més passarem gana
pensa el pobre jornalier
- Ni caldrà deixar la Plana-
diu joiós el cabaler

Terra per cel regalada,
ventura del foraster;
Orgull de la gran llucada
de brots nats al seu planter

Un planter ara amb basarda
d'un clima canviant i sec
i de nou al cel esguarda
i de nou se sent el prec:

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

Mare de Déu de les Sogues,
empareu aquest Urgell.
Sadolleu la terra eixuta
i tragueu-li tot flagell²².

Lluís Coll recitant la poesia Pairal de la que és l'autor.

²² la penúltima estrofa d'aquest poema no hi era en la versió del 2014, es va afegir, però, com a conseqüència del canvi climàtic que es comença a patir, per recitar-lo al certamen del 2021.

Oració

Blanca Aragonés Ricart²³

Que m'estimes, ja ho sé, Verge Blanca de Lleida
fins i tot quan m'oblido que ets sempre al meu costat.
Molts dies em pregunto si tot això ho mereixo...
et dec caure molt bé, perquè m'estimis tant!
Mare forta i valenta, plena de llum i amor,
m'escalfes en els dies freds, i en les angoixes
sento la teva mà que omple de serenor
aquest cor vanitós, poruc i esvalotat.
Volia fer revoltes de pau, i moltes coses
i ja ho veus, el meu somni ha estat just un desig
incapaç d'un treball constant i amb sacrificis
només he aconseguit gaudir tot el que visc.
Intento ajudar algú, i escric versos i rimes,
m'emociono quan veig el sol damunt la Seu
o si sento els ocells aixoplugar-se als vespres
i veig els castanyers florits, o els ametllers.
Que m'estimes, ja ho sé: si algun matí m'aixeco
amb tristesa i enyor, m'ensenyes a trobar
sempre un pessic de goig i em regales perdó
quan res no em surt prou bé i guanya la imperfecció.
Et demano només una última cosa...
gairebé sé del cert que me la donaràs:

²³ Blanca Aragonés Ricart, de Lleida, va ser guardonada l'any 2016 amb el Premi de l'Acadèmia Mariana de Lleida al millor treball poètic en vers adreçat a expressar la vivència interior que hom pugui experimentar de la Mare de Déu de l'Acadèmia, pel seu poema *Oració*, enguany va ser ella mateixa la que el va recitar.

Quan arribi el moment de l'espant i el dolor
i em trobi sola abans del comiat
envia'm l'àngel groc o el d'ulls blaus a la vora
i així no tindrè por de venir-te a trobar.

Blanca Aragonés declamant la seva poesia *Oració*

- **L'agraïment a Maria com a cloenda d'aquest certamen que està en la base de la devoció marina dels lleidatans.**

Mons. Salvador Giménez Valls
Bisbe de Lleida

Benvolguts assistents, tot i que amb una presència molt limitada per les mesures sanitàries que s'han d'observar per prevenir el contagi de la COVID-19, sigueu ben vinguts. Permeteu-me, també, que saludi molt efusivament a tanta gent que ens està escoltant i seguint des de casa seva mitjançant la retransmissió en directe d'aquest acte per Internet; de ben segur que haurien volgut ser-hi entre nosaltres, de fet els assistents dels altres anys eren cinc vegades més que els 50 que poden assistir presencialment aqueta tarda, però la sort de comptar amb aquests mitjans tècnics ens permet superar aquests obstacles. Sigueu també ben

Mons. Salvador Giménez Valls

vinguts des de casa vostra.

Amics tots, és encara un any estrany per a tots nosaltres. Estem sortint, volem sortir, de la pandèmia que tan patiment ha causat a tanta gent de les nostres famílies, de la nostra societat i del món sencer.

Us heu adonat que hem canviat, no el títol, perquè segueix sent un certamen, però sí el contingut: l'ofrena de poemes ja premiats i d'oracions a la Verge Blanca de l'Acadèmia, en definitiva a la Mare de Déu.

També és un any estrany o millor dit inusual per l'alegria que ens dona el poder celebrar aquest acte, tot i les circumstàncies per les que estem passant i, més encara, per les que hem passat. Per això donem gràcies a Déu.

En aquest curs que comença ara, el Papa ens convoca a un sínode que es celebrarà durant l'any 2023, volent que tota l'Església, totes les comunitats cristianes participin aportant els seus parers en la tasca preparatòria que es farà ja en el 2021-22. El Papa li ha ficat el títol *Per una Església sinodal: missió, participació i comunió*. Una invitació a participar i a demanar-li a la Mare de Déu i mare nostra, que ens ajudi a donar la nostra veu, el nostre parer en aquest sínode que el Papa convoca.

Les meves paraules per concloure aquest acte són d'agraïment. L'ofrena, el Certamen Marià en el que hem participat, manté unes pregones arrels en la nostra història local, pel que, mirant cap a enrere, agraïm la dedicació de tanta gent que des de 1862 manté l'esperit marià en aquesta casa y en tota la nostra societat; des de Mn. Escolà en aquell principi, o Mn. Salvador Gené, ja més tard, al que tots heu conegut, fins a les persones que ara com a Junta, porten aquest certamen, aquesta ofrena, aquesta tasca durant tot l'any. És per això que jo agrairé,

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

en primer lloc, a la Junta de l'Acadèmia Mariana per la seva tasca durant tot l'any (en el nom vostre s'ho dic), y per l'organització tan perfecta d'aquest acte i de tot el que ha anat envoltant aquesta festa del dos d'octubre a la nostra patrona de Lleida.

Vull agrair, per suposat, als autors de poemes ja premiats en anteriors certàmens i als que han declamat. Ha estat un plaer escoltar-los i ens hem quedat emocionats per paraules tan ermoses.

Ha estat excepcional l'aportació de la mantenidora, la Dra. Mª Teresa Areces que ha plantejat dos qüestions del màxim interès i actualitat, les quals ha desenvolupat amb molta soltesa i bon criteri: el dret dels pares a decidir l'educació de llurs fills i el tipus d'escola en el que volen que això passi; i la necessitat que tots tenim de copsar, experimentar i viure l'esperança en aquests moments de la vida de la humanitat en la que ens sembla que tot trontolla. Moltes gràcies Dra. Areces.

Agraïm a les comunitats parroquials i de vida consagrada per l'animació que donen també a la devoció a la Mare de Déu. Agraïm la presència i la col·laboració de tantes i de totes les entitats que hi col·laboren en aquest certamen i al llarg de l'any en la vida de l'Acadèmia Mariana. Agraïm la

participació dels devots especialment els que esteu seguint el certamen presencial o des de les vostres llars. Gràcies per mantenir l'esperit amb el que la Mare de Déu ens convoca posant-lo en el nostre cor i en la nostra ment.

Després de l'expressió de gratitud, deixeu-me fer una petició a la Mare de Déu de l'Acadèmia, la Verge Blanca, ho hem fet moltes vegades, avui també, vull que li demanem per tots els afectats per la pandèmia, per tots els que han cuidat i estan cuidant a aquesta societat, pels difunts, pels malalts i per tots els que han patit solitud, molta por i molt sofriment,... és un signe de caritat recordar-nos d'ells. Per suposat, en aquest moment d'agraïment i súplica per les coses dures que ens passen, un record a aquella gent de la illa de la Palma que està patint tant; demanem-li a la Mare de Déu per tots els refugiats i immigrants (el diumenge passat es celebrava la festa d'aquest col·lectiu tan dramàticament viscut); pels que han hagut de sortir d'Afganistan, pels que han hagut de suportar, i sembla que ja no es parla, el terratrèmol d'Haití, el poble més pobre del món i que ja va patir tant en el terratrèmol del 2010 i ara ho ha hagut de

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

tornar a fer en l'actual. És un signe de caritat el que tots diguem Mare de Déu ajuda'ns perquè tu que portes el nom de Mare de Déu de l'Esperança, ens obris el cor cara al futur per a un benestar per a tots. Mare de l'Esperança i Mare del Consol, el consol es redueix al present, però l'esperança té una connotació de futur que tots nosaltres desitgem.

Per últim comentaré que la imatge de conjunt que té el treball de la Junta Directiva de l'Acadèmia i de tots els membres d'aquesta, em du a pensar en allò que vol el Papa Francesc en el Sínode per a tota l'Església: que caminem junts, que busquem sempre la unitat; això mateix és la dinàmica del sínode que ens porta a tots nosaltres a participar per ajudar a fer unes comunitats més solidàries i més fraternes; hem escoltat en aquest acte ermoses paraules dirigides a la Verge, descriptives i en forma d'oració per part de cors plens de religiositat mariana, demanem-li ara a la Verge que nosaltres convertim aquestes paraules en obres d'autèntica caritat cristiana.

Gràcies a tots per la vostra presència.

Aspecte del Paranimf de l'Acadèmia Mariana amb l'aforament màxim permès de cinquanta persones. S'ha d'observar el petit estudi per a emetre i enregistrar el certamen pel canal de YouTube.

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

Amb molt agraïment per la seva aportació, l'Acadèmia Mariana entregà un pom de flors i una reproducció de la imatge de la Verge Blanca a la Dra. M. Teresa Areces, mantenedora del certamen (a dalt); de la mateixa manera ho va fer amb el Fernando Sánchez de Ocaña, que de forma molt sensible va acompanyar musicalment les poesies.

La presentadora, Montserrat Caufapé, amb el presentador, Albert Font-Tarrés, els quals conduïren el certamen amb elegància i agilitat.

Els rapsodes també van rebre una imatge de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

● **Ofrena musical a Maria**

Eschola Cantorum de Lleida

Com a final de festa, cloenda o, com es deia en altres temps, colofó d'or, l'Eschola Cantorum de Lleida, entitat pertanyent a l'Ateneu Popular de Ponent, va oferir un petit concert que arrodonir l'ofrena a Maria i delectà els que el sentiren.

L'Eschola Cantorum de Lleida és un cor polifònic interterritorial de l'Ateneu Popular de Ponent. La seva finalitat és el conreu del cant pla o cant gregorià i de les primeres polifonies que se'n van derivar, així com de polifonies posteriors que han pres com a base el cant pla o gregorià, essent nombroses les seves actuacions al llarg del curs. Ho fa sota la direcció de l'Enric Navàs.

Aquest cor va ser creat a Lleida el 5 de maig de 2009. El dia 24 d'abril de 2010 es va aprovar la seva admissió com a membre de ple dret de la Federació Catalana d'Entitats Corals.

PROGRAMA

- *Ave maris stella* Himne marià
- *Alma redemptoris mater* Antífona per a la Verge Maria. In cantu simplici
- *Ave regina cælorum* Antífona de Completes dels diumenges. In cantu simplici
- *Ave regina cælorum* Antífona de Completes dels diumenges. In cantu solemni
- *Mariam matrem* Polifonia s. XIII/XIV del Llibre Vermell de Montserrat.
- *Stabat Mater dolorosa* Seqüència de la festivitat de la Mare de Déu dels Dolors, alternada amb polifonia de F. Liszt (1811-1886)
- *Virgo Dei genitrix* Himne gregorià amb polifonia del Pare Donostia (1886-1956)
- *Missa piccola* (Kyrie) Polifonia de Sandra Milliken (s.XXI)
- *Regina coeli lætare* Antífona de Completes dels diumenges. In cantu simplici (cantada en comú amb els assistents)

Director: **Enric Navàs Mariné**

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

L'Schola Cantorum de Lleida en diferents moments de la seva aportació.

● **Agraïment als participants**

Després de l'esforç i l'emoció en preparar els més petits detalls de la present edició del certamen, com en cadascuna d'elles, tot i considerant la petitesa, simplicitat i senzillesa que té aquest acte que només pretén lloar Maria, enaltir-la i demanar la seva intercessió, de la mateixa manera que ella és humil, senzilla i modesta, molt propera al seu fill i plena de confiança i entrega en ell com per a demanar-li davant qualsevol necessitat que nosaltres, els seus fills adoptius, puguem tenir, i no tot és haver-nos quedat sense vi en les nostres noses, arriba el moment de poder descansar i esbandir els nervis, a més de sentir-nos cofois i satisfets per l'ofrena feta a Maria i haver acomplit el que ens havíem proposat.

L'Acadèmia Mariana vol agrair a tots els qui han col·laborat en alguna cosa, inclosa la més petita que hagi estat, la seva participació doncs, sense ella, el certamen no hauria pogut ser-hi.

Gràcies als que han declamat alguna poesia per lloar Sta. Maria, la Maria Pijoan, la Laura García, el Jordi Vivas, la Natàlia

Méndez, l'Agnès Plubins, la Mª Carmen Sabador, la Claudia Chueca, la Mari Cruz Nevot, la M^a. Carme Mor i la Daniela Graña; també, és clar, a la Blanca Aragonés i el Lluís Coll que van tenir la generositat de declamar els seus poemes. Els ha acompanyat, donant un to de calidesa i profunditat incomparable i guarnint les obres ofertes a la Verge, el Fernando Sánchez de Ocaña, el Fer.

Aquests poemes havien estat seleccionats d'entre una cinquantena que van ser guardonats els darrers anys (tret dels que ho havien estat amb la Flor Natural, els quals van formar part de l'ofrena a Maria al certamen de l'any passat); s'havien d'elegir dotze i aquesta tasca la van fer les persones que l'últim any que es va poder celebrar el certamen amb normalitat havien format part del Jurat, i els membres de la Comissió del certamen que van voler formar part.

També hem d'agrair a la Montse Caufapé i a l'Albert Font-Tarrés que, com fa bastants anys, ens condueixen el certamen fent-nos les presentacions pertinents amb elegància i agilitat. Hi va haver dos serveis imperceptibles desenvolupats per l'Adriel Gabarre i l'Arnau Playà, que van fer una gran feina ajudant o atenent tothom. Tampoc se n'adona la gent, però va ser molt important, tant per atendre el so com per a emetre la imatge en directe, la tasca de l'equip de so i enregistrament format pel José Ramon Sanz Santacruz, el Joan Morera i el Miguel Ángel Martín. La infraestructura de tot plegat va estar a càrrec del Paco Campo, gerent de la casa, i el seu equip. La tasca oculta, aquella que es fa durant molt temps abans de la celebració, ha estat a càrrec de la Comissió del certamen en la que han treballat la Cecília Doménech, la Conchita Santiago, la Blanca Roca, el Juan Luis Salinas, el Francesc Comaposada, l'Esmeralda Oliva i la Pilar Oliva.

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

S'ha d'agrair als poetes autors de les obres que s'han

recitat que en el seu moment tinguessin l'amor a Maria i la generositat de presentar-les als certàmens en els que van ser guardonades, de manera que ara, en aquesta edició, s'han pogut declamar; són el Carles Alsedà Solans (2013), el Rosendo Gallego Menárguez (2013), el Francisco

Jiménez Carretero (2013), el Jordi Pàmias i Grau (1983), Mn. Agustí Bernaus i Pinós (1930), la Gna. Isabel Guerra Peñamaría

(2016), el Josep Caufapé Espert (2013), l'Eumelia Sans Vaca (2013), la Maria Terrades Compte (2013), el Lázaro Domínguez Gallego (2014), el Lluís Coll Gilabert

(2014), i la Blanca Aragonés Ricart (2016).

Podria ser que ens els deixéssim, cosa que seria imperdonable encara que fos involuntàriament, i per això els nomenarem de seguit, gràcies a la Dra. Maria Teresa Areces, mantenedora de l'edició d'enguany del certamen, la qual ens ha adreçat unes paraules molt aclaridores dels dos temes fonamentals que ha tractat a l'ampara de *Maria, mare de l'Esperança*; així mateix al Director de

l'Acadèmia, el Dr. Joan Viñas i al Bisbe Salvador, els qual han

donat sempre suport a aquesta activitat que té la finalitat, ni més ni menys, d'honorar la Mare de Déu i que a l'Acadèmia Mariana té un presència de 159 anys, amb 154 certàmens celebrats, comptant aquest al que estem ficant el punt final.

El colofó el va ficar l'Eschola Cantorum de Lleida, dirigida per l'Enric Navàs. Moltes gràcies a tots ells.

Finalment, en aquesta 154ena edició del certamen s'ha d'agrair, encara que per diferents motius no van poder arribar a fer la feina que tenien encomanada, la generositat i donació del Alberto Vilela, del Juan Bellostas, del Ramon Comellas, el Joan Llovera,... A tots li ho agraïm com si haguessin arribat a fer el que s'havien ofert a fer, i a l'Alberto li desitgem que es recuperi el més aviat i totalment possible.

El Joan Morera pendent de la realització de l'emissió telemàtica del certamen, amb el seu equip instal·lat al bell mig del paranimf, envoltat de les 50 persones que el van seguir presencialment.

Encara hi ha més persones que van aportar algun detall, o que ens han atès molt bé en arribar a fer algun tràmit preparatori,... també a ells els hi agraïm.

Gràcies a tots, de tot cor!

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

En aquesta ocasió el certamen no es va poder realitzar com es feia habitualment, les mesures sanitàries que s'havien d'observar per tal d'impedir que el coronavirus s'estengués, ens van dificultar fer-ho, però es va suplir emetent-lo en directe per un canal de YouTube. Durant el directe hi havia 224 visualitzacions (aparells connectats, sense que sapiguem quantes persones hi havia en cada terminal), en el moment de redactar aquestes lletres (dos dies després) ja havien pujat a 348 i continuaran pujant, de ben segur, durant els propers dies. Realment el certamen ha estat esplèndid i l'enregistrament de molta qualitat. Si algú, com que no ho vàreu veure en internet en aquell moment per estar dedicats a atendre la realització, vol assaborir-lo ara i passar una estona agradable, ho trobarà en aquest enllaç:

<https://www.youtube.com/watch?v=lyqIxWYgeb4>

Una abraçada amb una salutació ben cordial.

Bastantes de les persones que han participat en que el certamen d'enguany fos possible, almenys hi eren tots els que estaven a la sala.

Al centre el Sr. Bisbe de Lleida, amb el Director de l'Acadèmia Mariana, Dr. Joan Viñas, i la mantenedora del certamen, Dra. Mre Teresa Areces, envoltats de molts dels participants en l'edició de l'any 2021 en honor a *Sta. Maria, mare de l'Esperança*.

La Mare de Déu de l'Acadèmia a l'oratori de l'Acadèmia Mariana de Lleida.

GOIGS A LA MARE DE DÉU DE L'ACADÈMIA

—LA VERGE BLANCA—

amb motiu del cinquantenari de la seva proclamació com a
Patrona de la ciutat de Lleida

De Jesiè florida branca,
ran del Segre, en bell esclat:
*Ajudeu-nos, Verge Blanca,
guia i llum de la ciutat.*

Sou a Lleida llàntia encesa
a trenç d'albu al cim més alt,
de tota art i saviesa
resplendeix vostre causal
i a la plana oberta i franca
hi teniu el tron daurat:

Ajudeu-nos...

Sou l'estel més pur que brilla
de Déu Pare en el cel blau,
Mare, Immaculada i Pilla,
perquè Ell pot i vol, i escat;
causal d'or, mare admirable,
tota Lleida us ha clamat:

Ajudeu-nos...

Vostre falda és el sagrari
de Déu Fill, el Verb i el Sol;
van al vostre santuari
mil poetes en estol;
de bell nos cada any sou Reina
d'un bell claustre i heretat:

Ajudeu-nos...

L'Esperit Espòs, Maria,
és amb vós dolçor de ruat;
són un dobl de poesia

tots els àmbits sota el cel;
l'Acadèmia Mariana,
jardí en flor i hort segellat:

Ajudeu-nos...

Nostra terra resplendia
de profums i cavallers,
Terra ferma que floria
verd de palmes i floress;

flor primera de magnoli,
hi neix la Universitat:

Ajudeu-nos...

Puix sou Blanca, neta i pura,
us invoquen prop de Déu
vostres fills en la malura,
guerrers, pestes, fums arreu;
vostre poble mai no es tanca
al futur ni al temps passat:

Ajudeu-nos...

Marials i sobiranes,
beneix el firmament
de les terres catalanes
d'orient fins a ponent;
deu-li arrels a nostra terra
d'esperit i veritat:

Ajudeu-nos...

Ia que Lleida us aclamava
la Patrona del seu cor
i amorosa es consagrava
filial al vostre honor,
deu-nos fruits al camp i feu-nos
fills de Déu en llibertat:

Ajudeu-nos...

Puix que sou fruitada branca
que del cel ens ha beniat:
*ajudeu-nos, Verge Blanca,
guia i llum de la ciutat.*

Lleure: Antoni Fortuny i Pella - Música: Jordi Miquel i Benavent, prev.

PREGUEM

Senyor, per la immaculada Concepció de la Verge Maria vau preparar una mansió digna del vostre Fill. Vós que, prevenint la mort que ell havia de sofrir, la preservàreu de tota màcula concebida als qui la virem en tota el títol de l'Acadèmia de poder arribar, purificats, fins a vós. Per nostre Senyor Jesucrist.

La publicació d'aquest llibre ha estat
possible gràcies a la
Diputació Provincial de Lleida
que ha assumit la seva edició.

Diputació de Lleida
municipis, territori i tu

Certamen en honor a Santa Maria, mare de l'Esperança

